

ры Масалимова Р.С.
Масалимова Р.С.
2021 жыл

Директордың ОӘЖ
жөніндегі орынбасары

Махмстова А.С.
«01» 02 2021 жыл

1 курстың № 2,3,9б тобына өткізілетін ашық сыныптан тыс шараның жоспары

Орал қаласы 2021 ж.

Тақырыбы: Алғыс айту күні - шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі

Мақсаты: Білім алушыларға «1 наурыз- Алғыс айту күні» мерекесінің мәні туралы түсінік беру және ризашылық пен алғыс ,сыйластық құндылығы туралы түсініктерін кеңейту,үлкен - кішіге деген сүйіспеншілігін, сыпайылық қарым - қатынасын дамыту,әдептілікке, кішіпейілділікке, ізеттілікке тәрбиелеу.

Көрнекіліктері: слайд, бейнероллик, буклет

Барысы:

I. Оқытушының кіріспе сөзі:

Қайырлы күн ! Құрметті білім алушылар мен оқытушылар! **«Алғыс айту күні - шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі»** атты «1 наурыз-Алғыс айту күні» мерекесіне арналған іс-шарамызға қош келдіңіздер!

Был мемлекетімізде ұлттар мен ұлыстардың татулығы мен бірлігін жана деңгейге көтеретін ерекше мереке пайда болды. Мемлекет басшысы «Қазақстан Республикасындағы кәсіптік және өзге де мерекелер туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 1998 жылғы 20 қаңтардағы № 3827 Жарлығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы» Жарлыққа қол қойды. Елбасы Жарлығымен «1 наурыз-Алғыс айту күні» болып бекітілді. Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылған күнімен тұспа-тұс келген мереке қарсаңында ұлттар бірлігі нығая түспек. Қазақстан Тәуелсіздігінің 25 жыл бір мүддеге біріккен халықтың ғана дамудың таңғажайып шыңдарына жете алатындығын көрсетті. Елбасы ұсынған бес реформаның төртіншісі «Біртектілік пен бірлік» деп аталады. Ол түрлі тарихи себептермен қазақ топырағына табан тіреген этностардың «Мәңгілік ел» идеясының төңірегіне топтасуын көздейді.

«1 наурыз – Алғыс айту күні» слайд, бейне роллик көрсету

II. «Ой ашар»

Білім алушылар «Ризашылық», «Алғыс» , «Сыйластық» сөздері туралы өз ойларын ортаға салады.

Білім алушыларға қойылатын сұрақтар:

- 1.«Ризашылық», «Алғыс» , «Сыйластық» сөздерінің мәні неде деп білесіздер?
2. Өздерің кімге , қандай жағдайда алғыс білдірер едіңіздер?

III. Алғыс айту күні - шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі

Оқытушы: ҚР Тұңғыш Президенті кітапханасында Алғыс айту күніне арналған іс-шара барысында Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев: «Мен Алғыс айту күні игі дәстүрге айналып, халқымыздың ең сүйікті мерекелерінің бірі боларына сенемін», - деп атап өтті. Елбасы өз сөзінде қазіргі уақытта жер бетінде діни және ұлттық сипаттағы шиеленістер өршіп, соғыс болмаса да соғыс болғандай қан төгіліп жатқандығын, миллиондаған адамның босқынға айналғанын баса айтты. «Мұндай кезде адамдардың бір-біріне алғысын білдіріп, өздеріне жасаған жақсылықтарды еске алуы аса маңызды. Бұл жақсылықты бағалай білуге, оған жақсылықпен жауап қайтаруға, өзара сыйластық пен құрметке бастайды. Құндылықтардың қадіріне жете алған елдің келешегі кемел. Мен Алғыс айту күнін осындай мақсатпен белгіледім. Адамдар бүгінгі күні кемшіліктер болса, қатты сөздер айтылса, өкпесі болса кешіруі қажет», - деді Н.Назарбаев. Осыған орай **«1 наурыз-Алғыс күні»** мерекесіне байланысты **ой-пікірлерді ортаға саламыз.**

Алғыс – қуаныш үстінде, жиын, мереке, той-томалақта адамдардың бір-біріне білдіретін игі тілектің этикалық мәнді атауы.

Сонымен, рақметке лайықты кімдер? Тізімді бірге құрайық! Бастысы – алғыс айта білу...

Анаға – өмір сыйлағаны үшін,

Әкеге – қорған болғаны үшін,

Далаға – гүлдері мен көк шалғыны үшін,

Сөзге – жанды жылытатыны үшін,

Күнге – шуағы мен назары үшін,

Жұлдызға – қараңғы түндегі жарығы үшін,

Досқа – құшағы мен нығы үшін,

Әлсеге – ыстық алақаны үшін,
Суға – тіршілік көзі болғаны үшін,
Жерге – махаббаты мен бар болғаны үшін,
Отқа – жылулығы үшін..
Күй: «Сарыарқа»

Өзіне жасалған жақсылыққа ризашылық білдіруді алғыс дейміз.

Проблемалық сұрақ:

«Жақсылық жасаудың біз үшін қандай пайдасы бар?
Біз неліктен басқаларға жақсылық жасауымыз қажет?»

Видео роллик: «Жақсылығың қайтар өзіңе»

— Балалар, жылы сөз, қайырымды іс, жақсы ой, кіршіксіз сезімдерінді ешкімнен ешқашан аямаңыздар. «Рахмет» деген қасиетті сөзді жиі айтыңдар. Өмірдің әрбір сәтін бағалай білуге үйреніңдер және Табиғат – Анаға мейірімді күні үшін, көңілді жаңбыры мен ақ қары үшін, жұмсақ ақ ұлпа бұлты үшін, жақын адамдарға қайырымдылығы мен риясыз махаббаты үшін алғыс айтуды ұмытпаңдар. **«Автограф» ойыны:** (Әр оқушыға артына қағаз бекітіледі. Осы қағазға басқа оқушылар тілектерін жазуы қажет)

Алғыстың да түпкі мәні – ризашылық білдіру арқылы жамандықтан ада болуды тілеу. Алғыс тек «ізгі ниетті» ғана білдірмейді. Қазақта алғыс сөзі, әдетте, үлкен бір істің атқарылып біткен кезінде, яки болмаса жас адамның үлкен қарияға жасаған игілікті іс-әрекетіне қатысты айтылады. Яғни қазақтағы алғыс ежелгі сипатын өзгерткен, ол рух-иеге немесе басқа бір құдіретке жалыну емес. Керісінше, қазақ алғысы ризашылық белгісі, игі іс атқарған адамға деген ерекше қатынасты көрсетеді. Сол себепті қазақ жастары үлкеннің алғысын алуға тырысқан. Мәселен, олар тойда, аста жиналған үлкендердің алдынан шығып, аттарынан қолтықтап түсіріп, үйге енгізеді. Сол кезде риза болған ақсақал «Қарағым, гұмырлы бол!» деп өзінің алғысын айтады. Немесе, үйде жағалай отырған адамдардың қолына су құйып, орамал беріп, қызмет етеді, ал келіндерге үлкендер «Көп жаса, шырағым!» деп ризашылық сезімін білдіреді. Сол сияқты жас келін үйге келген кісіге, яки жасы үлкен адамға ізет көрсетіп, сәлем етеді. Оған «Қалқам, өркенің өссін» деп, үлкен кісі өзінің ризашылық батасын айтады. Я болмаса жас адам үлкен кісінің әлдеқалай берген тапсырмасын дер кезінде ойдағыдай орындаса, қария оған «Жасың ұзақ болсын!» деген сияқты алғыс айтып, екі жақтың да көңілі хош болады.

Қазақ алғыстары нақты адамға қарата айтылады, ол екі адамның бір-біріне деген ізгі ықыласын білдіреді. Оның басты мақсаты жақсылық істеген адамға ризашылық білдіру, алғыс алған адамның көңіл-қошы болып, ырыс-берекесі арта түседі деп ырымдаған. Қазақта алғысты риза болған адам айтады, оны сұрап алмайды, басқа түркі халықтарындағыдай арнайы алғысшылар болмайды.

Байқайтынымыз: алғысты риза болған жақ өзі айтса, батаны екінші жақ көбінесе «Батанызды беріңіз!» деп сұрап алады. Екіншіден, алғыс ұғымында ризашылық белгісі сақталған, ол туралы қазақ паремасында «Алтын алма, алғыс ал!» деп келетін мәтелде алғыстық сипатты байқауға болады. Себебі, қазақ ұғымында алғыс алған адамды Тәңір жарылқап, оның құты көбейеді, ырысы артады деп сенген. Алғыстың мазмұны көбіне тілек түріндегі білдіріледі: *Алла риза болсын! Көп жаса! Өмір жасың ұзақ болсын! Бақытты бол, Тең құрбыңның алды бол! және т.б.*

Елбасы 2015 жылдың сәуір айында Қазақстан халқы Ассамблеясының XXII сессиясында сөйлеген сөзінде: «Сталиндік режим кезіндегі әр жылдарда бүтіндей бір халықтар – 800 мыңға жуық неміс, 102 мың поляк, 550 мың Солтүстік Кавказ халықтарының өкілдері, 18,5 мың Қиыр Шығыстағы корей отбасылары қоныс аударды. Оларды вагондардан ашық далаға әкеліп түсірді. Ол кезде мұнда тек қазақтар ғана тұратын. Сондықтан қабылдаған да

солар болды. Сөйтіп, өздері мұқтаждықта өмір сүріп жатқан қазақ отбасылары оларды өздерінің саман үйлерінде қабылдады. Біздің отбасымыз да үш баласы бар ерлі-зайыптыларды қабылдады», – деген болатын.

Сонымен қатар Президент: «Қазақстан халқы Ассамблеясы құрылған күн – 1 наурызды жыл сайын барлық этностардың бір-біріне мейірбандық танытып, ол адамдарды өз туганындай қабылдаған қазақтарға алғыс айту күні ретінде атап өту әділетті болар еді. Ол күн бізді бұрынғыдан да гөрі жақындастыра түспек. Бұл күн мейірімділіктің, бүкіл қазақстандықтардың бір-біріне деген достығы мен махаббатының жарқын мерекесі бола алар еді», – деп атап өтті.

Заманында тағдырдың тәлкегіне ұшырап, озбыр саясаттан зобалаң көріп, жапа шеккен түрлі этностар Қазақ еліне, Қазақстанға осылайша жер аударылды. Халқымыз оларды жатсынбады. Бауырына тартты. Құшағына алды. Адамгершілік танытты. Бір үзім нанын бөлісіп жеді. «Көңіл сыйса, бәрі сыяды» деп төріне шығарды. Қолтығынан демеді. Шындығына келгенде, бұл кезде қазақтардың өздеріне оңай болмаған еді. Сөйтіп, бір шаңырақтың астына жиналған этностарды аман сақтап қалды.

Сұрлауыт соғыс жылдары өз еркінен тыс Қазақстанға депортацияланған этнос өкілдеріне құшағын жайып, жарты табасын бөліп берген қазақ халқы алағай да бұлағай кезеңдерді өткерді. Аталарының аяғының табаны тиіп, ұрпағы осы жерде туылған 130 ұлттың өкілі мемлекетті құрушы ұлтқа, яғни қазақтарға осы үшін де алғыс айтуы керек-ақ, еді әрине. Нұрсұлтан Назарбаев барша Қазақстан халқын мерекемен құттықтады. «Былтыр Қазақстан халқы Ассамблеясы сессиясында айтылған менің ұсынысым жұртшылықтан кеңінен қолдау тапты. Сол іс-шарада елдегі түрлі этнос өкілдері бір-біріне және қазақ халқына алғыс тақырыбын қозғады. Биылғы қаңтарда мен тиісті Жарлыққа қол қойдым. Алғыс айту күні – енді ұлттық күнтізбедегі Еңбек күні, Отбасы күні сияқты өзге де мерекелердің қатарындағы жаңа дата. Мен бұл мереке қазіргі уақытта аса қажет біздің қоғамдағы сенімді, келісім мен достықты бұрынғыдан да нығайта түсетініне сенімдімін» деді Мемлекет басшысы. Елбасы тарихымыздың көптеген беттері құндылықтардың бірі ретінде алғыспен байланысты екенін атап өтті. «Біздің бабаларымыз халықтың басына түскен ауыр сынақтарға төтеп беретін күш-қуат дарытқан туған жерге және тағдырына риза сезімде болған. Олар әскери шапқыншылық жылдарында, қуаншылық немесе жұт кезінде көмекке келген жақындарына, туыстары мен көршілеріне әрдайым алғыс айтқан. XX ғасырдағы саяси қуғын-сүргін және жер аудару сияқты қайғы-қасірет жылдары миллиондаған адам бір-біріне көрсеткен көмегі мен қолдауы үшін ризашылық танытты. Бұл барынан айырылған адамдарға тіршілік жасауға, үмітін қайта жалғауға, өмірді қайта бастауға күш берді» деп Нұрсұлтан Назарбаев қуғын-сүргін жылдарының куәгерлері мен олардың ұрпақтары Қазақ елінің қамқорлығын қазір айрықша жылылықпен еске алатынына назар аударды. «Олар кезінде өздеріне де оңай болмағанына қарамастан, қазақтардың қайырымдылығы үшін, сол кездегі тыйымдарға қарамастан, батыл әрі риясыз көмегі үшін алғыс айтады. Қазақтар да бауырластарға туған өлкеге деген сүйіспеншілігі үшін, жеріміздің түрленуіне қосқан үлесі үшін, ұлттық мәдениетке, тілге және дәстүрге деген құрметтері үшін алғыс білдіреді» - деді Қазақстан Президенті. Нұрсұлтан Назарбаев сол кезеңнің тоталитарлық машинасынан барлығы жапа шеккенін атап өтті. «Біз жыл сайын Саяси қуғын-сүргін және ашаршылық құрбандарын еске алу күнін атап өтеміз. Бүгінде біз – 100-ден аса этнос және 17 конфессия өкілдері татулық пен келісімде өмір сүріп жатқан бірегей елміз. Біз бірге қалалар мен кенттер салып, егін егіп, индустрияны дамытып, жол салып жатырмыз, отбасын құрып, бала тәрбиелеудеміз. Табыстарымызға бірге қуанып, ең қиын сәттерде бір-бірімізге қолдау көрсетіп келеміз. Менің тапсырмаммен Ассамблеяның бүкіл елдегі барлық қайырымдылық шаралардың үйлестірушісі ретіндегі рөлі Ұлт Жоспары аясында заңнамалық тұрғыдан бекітілді. Алғыс айту күні бізді бұрынғыдан да жақындастыра түсетініне сенімдімін» деді Мемлекет басшысы. Елбасы татулық пен келісімде бірлесіп өмір сүру салты, әсіресе, жаһандық экономикалық дағдарыс жағдайында басталған, этносаралық және әлеуметтік қатығыстар ушыққан бүгінгі таңда еліміздің ең қымбат тәжірибесі екеніне назар аударды. «Біздің бірегей этносаралық келісім тәжірибемізді неғұрлым көп ел пайдаланатын болса, соғұрлым әлем де қауіпсіз бола түсетініне сенімдімін. Біз – ынтымағы жарасқан керемет халық мекендейтін ғажайып елміз. Татулық пен келісімнің қазақстандық тәжірибесі

негізінде біздің Болашағы Біртұтас Ұлт қалыптасуда. Сондықтан, біз Қазақстан халқы Ассамблеясы құрылған 1 наурызды Алғыс айту күні ретінде әділ таңдадық. Бұл күнді айрықша қайырымдылық акцияларымен, мұқтаж жандар мен жақындарға қолдау көрсету арқылы атап өту маңызды. Осыған байланысты Ассамблеяның арнаулы қорын құрып, сол арқылы қолдау көрсеткен жөн болар еді. Әрбір ауылда, ауданда, қала мен облыста әлеуметтік маңызды мәселелерді шешуге бағытталған қоғамдық шаралар айрықша мәнге ие» деді Нұрсұлтан Назарбаев.

IV. Ассамблея тарихы – біздің достығымыз бен тұрақтылығымыздың тарихы

Оқытушы: Қазақстан – тарихи тағдыры ортақ этностардан құралған унитарлы мемлекет. Оларды ортақ құрылымның аясына біріктірудің сара жолы – Қазақстан халқы Ассамблеясын құру болды. Ассамблеяны құру идеясына Қазақстан қоғамының тарихи бастаулары алғышарт болды. Жаңа әрі теңдесі жоқ құрылымды іске асыру жұмыстары аймақтарда Кіші Ассамблеялар құрудан басталды. Қазақстан халқы Ассамблеясы қоғамды топтастырушы тетіктердің біріне айналды. Шын мәнінде, ол ұлтаралық келісімнің қазақстандық моделін жүзеге асырудың маңызды тетігі болатын. 1995 жылы 16 ақпанда Президент Н.А. Назарбаев еліміздегі ұлттық мәдени орталықтардың жетекшілерімен кездесу өткізді. Сонда, Елбасы республикадағы ұлтаралық келісімді сақтау және оны одан әрі нығайту үшін республикада жаңа қоғамдық институт – Президент жанындағы консультативті-кеңесші орган ретінде Қазақстан халқын ортақ мүддеге біріктіретін Ассамблея құру қажеттілігі туындап отырғандығына назар аударды. Ассамблеяның басты мақсаты: Қазақстандағы барлық этностардың рухани тұрғыда қайта жаңғыруы мен дамуын қамтамасыз ету; өркениеттік және демократиялық ұстанымдарға, мемлекеттік ұлттық саясатта барлық этностардың мүддесіне деген құрметке негізделген ұлтаралық қатынас мәдениетін қалыптастыру болатындығы айқындалды. Барлық облыстарда Кіші Ассамблеялар құрылып, олардан сессияға 260 делегат сайланды. Сессия 1995 жылы 24 наурызда Алматы қаласында өтті және оның құрамына 40 ұлттық-мәдени орталықтың өкілдері енді. Сессияда Қазақстан Президенті Н. Назарбаев баяндама жасап, Ассамблеяның ұйымдастырушылық құрылымдары белгіленді. Ассамблея құру идеясы қоғамды топтастырушы күш ретіндегі тұжырымдама негізінде ұсынылған болатын. Ассамблея мемлекеттік басқару деңгейіндегі ұлттық саясатты жетілдіруге белсенді түрде атсалысады. Ассамблея Президент жанындағы ұжымдық орган ретіндегі, ал облыстық бөлімдері әкімшілік басшысы жанындағы орган ретіндегі мәртебеге ие. Ассамблея құрылған кезден бастап ұлттық саясаттың барлық бағыттары бойынша мемлекеттік шешімдер қабылдауға қатысып келеді. Ассамблея этномәдени бірлестіктерді құрамына біріктіреді және олардың жетекшілері Қазақстан халқы Ассамблеясы мен Кіші Ассамблея мүшесі болып табылады. Ал 2008 жылы «Қазақстан халқы Ассамблеясы туралы» Заң қабылданды. Ассамблея мен этномәдени орталықтар тарапынан көтерілетін бастамалар мемлекеттік деңгейдегі қолдауға ие болады. 1995 жылы сәуірде Қазақстан халқы Ассамблеясы республика тарихында алғаш рет Қазақстан Республикасы Президентінің өкілеттілігін 2000 жылы 1 желтоқсанына дейін ұзарту жөніндегі жалпыхалықтық референдум өткізу туралы бастама көтерді. Мұндай маңызды қоғамдық бастамадан кейін іс жүзінде Ассамблея көпұлтты Қазақстан халқын топтастыратын белсенді қоғамдық институтқа айналды. Қазақстан халқы Ассамблеясы 1995 жылғы Конституцияның қабылдануына да үлкен қолдау білдірді. Бұл тарихи оқиғалар еліміздегі қоғамдық саяси және құқықтық ахуалға оң өзгерістер әкелгені баршамызға аян. Қазақстан халқы Ассамблеясы сан алуан этностарды азаматтық тұрғыда топтастырудың қуатты құралдарының біріне айналды. Жалпы алғанда, өз қызметінің алғашқы күндерінен бастап Ассамблея еліміздегі этностардың мәдениетінің қайта жаңғыруы мен дамуына елеулі үлес қосып келеді. Наурыз мейрамы, көрей, неміс мәдениетінің фестивальдері, татарлар мен башқұрттардың сабантойы жалпы халықтық сипатқа ие болды. Дүнгендер, курдтар сияқты, т.б. халықтардың мейрамдары мен түрлі форумдары республикалық деңгейде дәстүрлі түрде өткізіліп отырады. Ассамблеяның белсенді қызметінің нәтижесінде Қазақстандағы этностардың мәдени өмірі жандана бастады. Өйткені Ассамблея этникалық топтар арасындағы ұйымдастыру жұмыстарының орталығына айналды. Ассамблея органдарына мемлекеттік мәртебе берілуіне байланысты этномәдени орталықтардың

мәселелері жедел шешімін тауып, кейбір өзекті мәселелер бойынша үкімет деңгейіндегі шешімдер қабылданады. Ассамблея Кеңесінің шешімімен этномәдени орталықтарға қаржылай және ұйымдастыру жұмыстары бойынша көмек көрсету мақсатында республикалық қор құрылған. Бұл қордың бөлімшелері әрбір облыстарда ашылды.

«Алғыс айту күні - бұл алдымен бейбітшілік пен келісім саясатының нәтижесінде еліміздің ырысы мен ынтымағы, бірлігі мен тірлігі жарасқан Қазақстан азаматтарының бір-біріне деген шынайы алғысы мен ыстық ықыласының белгісі» - деді Мемлекет басшысы. Сонымен қатар, Елбасы өз мәлімдемесінде Қазақстан халқы Ассамблеясы қызметінің 20 жылында қазіргі Қазақстанды мекендеген этностық топтардың ортақ тарихи тағдыры халықтың ділінде, өмірге деген көзқарастары мен ұмтылыстарында жағымды көріністер қалыптастыра отырып, сол арқылы барлық этностарға бірдей ортақ құндылықтар мен идеяларды кеңінен насихаттағандығын атап өтті. Бүгін біз Алғыс айту күнінде Қазақстанды қазіргі таңда дүние дидаарындағы ең мықты мемлекеттер танытындай, мойындайтындай деңгейге жеткізген тұңғыш Президент Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтай көреген саясаткердің ерен еңбегін дәл бүгін және әрқашанда айтып өтеміз.

Білім алушы: Қазақстан Республикасында қазіргі таңда 130-дан астам ұлттар мен ұлыстар мекендейді. Тарих көшінің белгілі бір кезеңінде тағдыр тауқыметін арқалап, солақай саясаттың құрбанына айналып, елімізге келіп қоныстанған ұлттар мен ұлыстар үшін қазақ жері киелі алтын бесікке айналды.

Қазақ жері – қонақжай төрдің жері,

Қазақ елі – қасасақтай ердің елі.

Толқынында тарихтың қуғын көрген,

Барша ұлтқа құт - мекен болған еді.

ҮІ.Қорытынды: Тоталитарлық жүйенің қолдан жасаған ашаршылығы, қанпескелеу, репрессия... осының бәрі ұлтымыздың басына нәубет әкелді. Қиындықтарға душар етті. Соған қарамастан қонақжай халқымыз қамқөңіл жандарға қол ұшын созды. Бар мейірімін төкті. Келіссектер деп кемсітпеді. Жатқұрттық мінез байкатпады. Туысындай, ағайынындай көрді. Достық ықыласын білдірді. Кеңдік танытты. Бүгінде солай. Жарасымды, берекелі, ынтымақты тіршілігіміз бар. Ақ көңіл, кең қолтық қазақ әлі де сол бауырмалдығынан таныған жоқ. Елбасының бастамасымен өмірге келген бұл мерекенің мәнісі де сол. Қиын-қыстау заман туғанда қанатының астына алып, пана болған елге алғыс айту. Бұл мереке бізге осы тұрғыдан қымбат болуы тиіс.

Әп шаһу: «Қазақстаным алға!»

2, 3, 9б топтарында өткізілген «Алғыс айту күні - шынайы алғыс пен ыстық
ықыластың белгісі»

БҚОӘББ «Орал политехникалық колледжі» МҚКК

Хаттама

01.03.21 жыл

Жоғары санатты қазақ тілі және әдебиеті пәнінің оқытушысы Нурия Кадемовна Гильманова мен І санатты тарих-география пәнінің оқытушысы Танат Есенгелдиевич Шахаевтың І курстың № 2,3,96 тобында өткізілген «Алғыс айту күні – шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі» тақырыбындағы ашық тәрбие шарасының хаттамасы

Төрағасы: Махметова А.С.

Хатшысы: Гусманова Ш.А.

Қатысқандар: Гусманова Ш.А., Бейлова М.С, Дарғалиева Ф.М, Абдрахманова Э.К.

КҮН ТӘРТІБІ

1. Жоғарғы санатты қазақ тілі және әдебиеті пәні оқытушысы Н.К. Гильманова мен І санатты тарих пәнінің оқытушысы Т.Е. Шахаевтың І курстың № 2,3,96 тобында өткізілген «Алғыс айту күні - шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі» ашық тәрбие шараның хаттамасын талқылау.

Тыңдалды:

Бейлова М.С. - қазақ тілі және әдебиеті пәнінің оқытушысы:

І курс № 2,3,96 топта «Алғыс айту күні-шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі» өткізілген тақырыбындағы ашық тәрбиелік шарасы жақсы өтті. Ашық тәрбие шараға студенттер қызығушылықпен қатысты. Интерактивтік тақтадан слайдтар көрсетіліп, кеш жақсы өтті. Ашық тәрбиелік шара мақсатына жетті.

Абдрахманова Э.К. экономика пәнінің оқытушысы:

Нурия Кадемовна мен Таңат Есенгелдіұлының ашық тәрбие шарасы жақсы өтті. Білім алушылар өте белсенділікпен қатысты. Ашық тәрбие шарасы мақсатына жетті.

Гусманова Ш.А. әдіскер:

Нурия Кадемовна мен Таңат Есенгелдіұлының «Алғыс айту күні - шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі» тәрбие шарасы жақсы өтті. Шараға оқушылар белсене қатысты. Шара барысында оқытушы интерактивті тақтаны сәтті пайдаланды. Оқушылар шараға үлкен қызығушылықпен, жауапкершілікпен қатысты: сұрақтарға жауап берді. Шара мақсатына жетті.

Дарғалиева Ф.М. ағылшын тілі пәнінің оқытушысы:

Нурия Кадемовна мен Таңат Есенгелдіұлының «Алғыс айту күні - шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі» атты тәрбиелік шараны жақсы ұйымдастырған. Шара ұнады. Барлық оқушыларды шараға қатыстырып отырды. Шарада интерактивтік тақта арқылы сұрақтар қойылды. Шара жақсы өтіп, мақсатына жетті.

Шешім:

1. Қазақ тілі және әдебиеті пәні оқытушысы Нурия Кадемовна мен Таңат Есенгелдіұлының І курстың № 2,3,96 тобында «Алғыс айту күні - шынайы алғыс пен ыстық ықыластың белгісі» өткізілген тақырыбындағы ашық тәрбие шарасы мақсатына жетті, - деп танылсын!

Төрағасы:

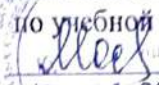
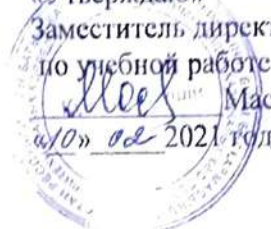
Хатшысы:

Махметова А.С.

Гусманова Ш.А.

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Управление образования акимата Западно-Казахстанской области
ГККП «Уральский политехнический колледж»

«Утверждаю»
Заместитель директора
по учебной работе

Масалимова Р.С.
«10» 02 2021 года

«Согласовано»
Заместитель директора
по учебно-методической работе

Махметова А.С.
«10» 02 2021 года

План внеклассного мероприятия, проведенного в 7 группе 1 курса на тему:
Абылайхан- великий полководец
(310 лет со дня рождения Абылай хана)

Специальность: 1401000-Строительство и эксплуатации зданий и сооружений.
Квалификация: 1401032 - Столяр строительный
Преподаватель: Ахмет Ә. Т.

Подготовила: учитель истории I категории Ахмет Э. Т.
Рассмотрено на заседании ПЦК гуманитарного цикла
Протокол № 6 от "16" 02 2021 года
Председатель М.С. Бейлова М.С.

Цель:

Углубление знаний о Аблай хане, воспитание патриотического отношения, основанного на уважении, почитании, систематизировать имеющиеся знания.

Воспитывать патриотизм, культуру поведения, любознательность.

Оборудования: Карта Казахстана, слайды и плакаты с изображением символов, портрет Аблай хана и презентация. Видеофильм «об Аблай хане».

Интерактивная доска.

Тип урока: Урок сообщений новых знаний.

Форма урока: Коллективная.

План урока:

I. Организационный момент.

II. Вступительное слово учителя.

III. Сведения о Аблай хане.

IV. Показ видеофильма

V. Итог классного часа (Викторина)

VI. Заключительная часть.

Классный час, посвященный 310-летию великого государственного деятеля, полководца и дипломата Аблайхана.

Современная молодежь уже хорошо знакома с именем Аблайхана, но, пожалуй, и для нее сейчас в его биографии есть много неизвестного. Между тем, ни один казахский хан ни до, ни после Аблая не имел такой неограниченной власти. Это было связано, прежде всего, с харизматическим характером его власти. Дальновидный политик и тонкий дипломат, Аблай сумел заслужить любовь своих приверженцев и уважение противников. В немалой степени этому способствовали и личные качества хана. Это был незаурядный политик, прекрасный полководец и дипломат.

Его настоящее имя — Абилямсур. В пятом колене его предком является Есим-хан, давший вполне законченное централизованное государственное устройство Казахскому ханству, в четвертом — Жангир-хан, "Салкам", прославивший себя как полководец и батыр в битвах с джунгарами. Аблаем звался дед Абульмансура, известный как жестокий единоборец. В свою очередь, от Аблайхана ведут родословную в качестве внуков Кенесары и Чингис, занявшие диаметрально противоположные позиции по отношению к имперской политике царизма. Если искать более отдаленных предков Аблайхана, то его генеалогию можно возвести к младшему сыну Джучи (Жоши) — Тока-Темиру.

Абылай хан — 3-й хан Среднего жуза, 19-й казахский хан. Его предшественник — Абилмамбет хан, а преемник — Уали-хан. Годы жизни Аблай-хана 1711-1781. В детстве оказался сиротой, отмечен факт, что он под именем "Сабалак" в 10 верстах от Ташкента в местности Каракамыс в 1725 г. пас верблюдов Толе-бия. Абульмансур стал известен в народе в двадцать лет, когда войдя в ополчение, организованное Абульмамбетом (тоже потомком Есимхана и Жангирхана), объединившим все три жуза на борьбу с

джунгарами, под воинственный клич "Аблай" он в единоборстве победил джунгарского батыра Шарыша.

Ситуацию красочно описывал Бухар-жырау: "В двадцать лет взвился ты храбрым соколом, высоко и гордо поднялись твои звезда, Удача, успех сопутствовали твоим деяниям. В 25 лет птица счастья села тебе на голову, посадив тебя на трон." При Аблайхане ставка великого хана перенесена из Старшего жуза в Средний, из-за того, что основную тяжесть войны с джунгарами нес на себе Средний жуз.

Но даже важнее личного мужества, умения объединять авторитетных лидеров жузов была деятельность Аблая как дипломата и политика, нашедшего линию равновесия между двумя крупными соседями - Китаем и Россией и доведение до логического конца снятия угрозы нападений со стороны джунгаров.

Внутренняя политика Аблая была направлена на укрепление центральной власти. В первой четверти 18 века каждое родовое объединение было практически автономно и управлялось своими биями, родоправителями. В 30-х гг. 18 века эта система стала меняться, начала расти роль султанов.

Аблай стремился внести в управление жузами и больших объединений элементы улусной системы. В роли таких правителей выступали многочисленные сыновья хана. Благодаря активной внутри – и внешнеполитической деятельности Аблай хана Казахское ханство превратилось в относительно мощное и единое государство. Этнический состав казахов существенно пополняется в середине XVIII века за счёт калмыков, башкиров, кыргызов, каракалпаков и среднеазиатских народов. По самым приблизительным подсчётам, численность казахов достигла 3 млн. Никогда ещё в истории ни один кочевой народ центральной Азии не достигал этой отметки. Большая политика Аблай хана позволила казахам стать доминирующим кочевым этносом 18 века. Вот так оценил эту эпоху Чокан Валиханов: «В преданиях казахов Аблай носит какой-то поэтический ореол, век Аблая является веком казахского рыцарства».

Но даже важнее личного мужества, умения объединять авторитетных лидеров жузов была деятельность Аблая как дипломата и политика, нашедшего линию равновесия между двумя крупными соседями – Китаем и Россией и доведение до логического конца снятия угрозы нападений со стороны джунгаров.

Оставил после себя 30 сыновей. Правнуком Аблая был Ч.Валиханов.

Грозный хан Аблай известен как кюйши. Он – автор многих популярных в народе кюев: «Белая волна», «Пестрое знамя», «Джигит – баловень», «Кончилась жизнь», «Сирый гнедой», «Ах, мой народ», «Вороной иноходец», «Коржынкакпай» и другие

Грозный хан Аблай известен как кюйши. Аблай – автор многих популярных в народе кюев: «Белая волна», «Пестрое знамя», «Джигит - баловень», «Кончилась жизнь», «Сирый гнедой», «Ах, мой народ», «Вороной иноходец», «Коржынкакпай», «Ветерок», «Сбивший стрелу из лука», «Рыжий верблюд», «Пыльный поход» и другие.

Личность хана Аблая отражена в произведениях многих писателей: И.Есенберлина, А.Кекильбаева, К.Жумадилова, драматургов М.Байсеркенова, С.Жунусова и др.

За годы Независимости РК, имя Аблайхана возродилось вновь. Его имя носит Казахский университет международных отношений и мировых языков в Алматы, улицы во многих городах и селах. В 2001 году Абылай хан изображен на почтовой марке независимого Казахстана. Памятники и бюсты Абылайхану установлены в Алматы, Петропавловске, посёлке Бурабай Акмолинской области и др. В августе 2008 года в Петропавловске президент Назарбаев открыл музейный комплекс «Резиденция Аблай хана». По мотивам биографии Абылай хана в 2005 году в Казахстане известными режиссёрами Иваном Пассер и Сергеем Бодровым снят фильм «Көшпенділер» (в американском прокате «The Nomad», в российском — «Кочевник»).

В заключении ребята вспоминают 10 интересных фактов о Абылай хане.

БҚОӘББ «Орал политехникалық колледжі» МҚКК**ХАТТАМА**

10.03.2021 жыл

Орал қаласы

Ашық тыс шараның талдау отырысының хаттамасы

Төрағасы – Махметова А.С..

Хатшысы – Гусманова Ш.А.

Қатысты: 5 (бес) адам.

КҮН ТӘРТІБІ

2. Орал политехникалық колледжінің 7 тобында өткізілген «Абылай хан-великий полководец» тақырыбындағы Ә.Т.Ахмет тарих пәнінен өткен ашық тыс шараны талдау
2. **ТЫҢДАЛДЫ:**
Махметова А.С. – ДОӘЖО:
3. Орал политехникалық колледжінің 7 тобында өткізілген «Абылай хан-великий полководец» тақырыбындағы Ә.Т.Ахмет тарих пәнінен өткен ашық тыс шараны талдап, пікірлеріңізді білдірсеңіздер.

Ә.Т.Ахмет.: Менің ашық тыс шарасы І курстың 7 тобында өтті. Жаңартылған білім беру мазмұнына сәйкес тапсырмаларды студенттерді жұмыстануға жұмылдыру бағытында құрастырдым. Сыныптан тыс іс шараны белсенді әдіс-тәсілдерді орынды қолдануға тырыстым. Студенттерді ой түрткі, дидактик, коллаж, т.б. әдістер арқылы өзара бірлікте жұмыстануды жүзеге асырдым. Олардың өзіндік тұжырымдары, көзқарастарын дәлелді көрсетуі, танымдары, т.б. тұлғалық дамуына әсер етеді деп ойлаймын. Жоспарлы жұмыстар ойдағыдай жүзеге асып, студенттердің қатысы мен жауаптарына қарап өзімнің сабақта қойған мақсатыма қол жеткіздім деп ойлаймын.

СӨЙЛЕДІ:

Запраметова Н. И.: биология пәнінің оқытушысы: .

7 тобында өткізілген «Абылай хан-великий полководец» тақырыбындағы Ә.Т.Ахмет тарих пәнінен өткен ашық тыс шарасы жақсы деңгейде өтті. Сыныптан тыс іс шараға студенттер белсенді қатысты. Интерактивтік әдістер балаларды ойландырып, іздендіріп, дамытушылық сипат алды. Сыныптан тыс іс шара қызықты, мазмұнды, белсенді өтті. Ашық тыс шара мақсатына жетті деп есептеймін.

Шахаев Т.Е.: тарих пәнінің оқытушысы:

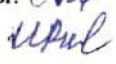
Әсемгүл Токтарқызының ашық сабағы өте қызықты өтті. Студенттер өте белсенділікпен қатысты. Сабақта жаңа технологияларды орынды қолданды. Студенттер сабақ барысында өздерінің терең білімдерін, дұрыс қалыптасқан жұмыс дағдыларын көрсете білді. Сабақ мақсатына жетті деп санаймын.

Махметова А.С. директордың ОӘЖ жөніндегі орынбасары:

Ашық сабақ жақсы ұйымдастырылған. Оқытушы жаңа сабақты студенттерді жұмыстандыру арқылы ашып, өзара белсенді жұмыстары арқылы бекітті. Студенттердің өзара белсенді жұмыстары сабақтың сапалылығын арттырды. Пәннің өзіндік ерекшелігі сақталды. Оқытушының ұйымдастыру қабілетінің жоғарылығы көрінді. Мақсат нақты қойылған, мақсатқа жету жолдары жүйелі ұйымдастырылған, белсенді жұмыс, қол жетілген нәтиже сабақтың мақсатына жеткенін көрсетеді.

Қаулы:

1. Орал политехникалық колледжінде 7 тобында өткізілген «Общественно-политические взгляды казахских просветителей 19 века» тақырыбындағы Ә.Т.Ахмет тарих пәнінен өткен ашық сабағы мақсатына жетті деп танылсын.

Төрайымы: Махметова А.С.
Хатшы: Гусманова Ш.А.

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Батыс Қазақстан облысы әкімдігінің білім басқармасы
«Орал политехникалық колледжі» МКҚК

Масалимова Р.С.
2021 жыл

«Келісілді»
Директордың ОӘЖ жөніндегі орынбасары
Махметова А.С.
« 03 » 02 2021 жыл

**«Орыс тілі және әдебиеті» пәнінен I курстың №2 тобында өткізілген
«Я покорен красотой казахского языка» тақырыбындағы
сабақтан тыс шараның жоспары**

Мамандығы: 1403000 – Ішкі санитарлық-техникалық құрылғыларды, желдеткіштерді және инженерлік жүйелерді монтаждау және пайдалану

Біліктілігі: 1403062 – Пластмасса дәнекерлеушісі

1403082 – Электргаз дәнекерлеушісі

Дайындаған: Кульмуханова М.Г. жоғары санатты орыс тілі мен әдебиеті пәнінің
оқытушысы М.Кульмуханова

Гуманитарлық бағыттағы

ПЦК отырысында қаралды

Хаттама № 6

« 16 » сәуір 2021 жыл

Келісілді:

ПЦК жетекшісі Бейлова М.С. Бейлова М.С.

Тема: «Я покорен красотой казахского языка» (Герольд Бельгер)

Цели: изучить жизненный и творческий путь писателя и переводчика Г.К. Бельгера, определять основную мысль текста, исследовать тему.

Задачи: передать содержание прочитанного и прослушанного материала в виде сжатого пересказа.

Воспитание ценностей: патриотизм, гражданственность, нравственность.

Языковые цели: полиязычие.

Форма: устный журнал.

Межпредметная связь: мировая художественная литература, казахский язык и литература.

Техническое оснащение: стенд, презентация, фрагмент документального фильма телеканала «Хабар».

Ход устного журнала:

Ведущий 1: Начинаем устный журнал «Я покорен красотой казахского языка», посвященный памяти выдающегося переводчика, писателя, критика, литературоведа, общественного деятеля, настоящего патриота нашей страны Герольда Карловича Бельгера. На пересечении трёх языков и культур. В своей книге «Мотивы трех струн» Герольд Карлович Бельгер пишет: «В моей душе казахская струна звучит высоко и чисто. Без этой струны я себя полноценным человеком не чувствую».

Ведущий 2: Лауреат Президентской премии мира и духовного согласия, заслуженный работник культуры Казахстана, кавалер ордена «Парасат», писатель Герольд Бельгер не нуждается в особом представлении. Его личность уникальна уже тем, что он – единственный казахстанский немец, который в совершенстве владеет не только русским, немецким, но и казахским языками.

Курланов Дияр: «Знание языка – это если ты сны видишь на разных языках или можешь выразить по-разному самые сокровенные думы. Знать язык – значит постичь душу народа. Я поддерживаю все наши благие намерения и программы. Радуюсь всем нашим успехам в развитии государственного языка», - говорил Герольд Бельгер.

Ведущий 1: «Для меня казахское слово «ел» священо. Оно включает в себя очень много - мой край, моя родимая сторонushка, край моих предков, моя малая родина, место, где мой пуп резан, край-опора, край-защита, край-отрада, земля моей чести, моей совести и так далее. Вот что значит «ел».

Ведущий 2: «Без «ел» ты - песчинка, перекасти-поле, бездомный бродяга. К великому сожалению, чувство Родины, чувство привязанности к родной земле ныне приглушается, притупляется... Но без Родины, без этого ощущения Родины жизнь обесмысливается».

Ведущий 1: В 1941 году маленький Герольд вместе с семьей из города Энгельс Саратовской области был депортирован в Северный Казахстан.

Бисенгали Ерхан: «Я с семи лет живу в Казахстане и считаю себя почти коренным казахстанцем. Вся моя жизнь, творчество, думы, дела, надежды связаны с Казахстаном. Я ему никогда не изменял. И, надеюсь, этого уже не случится. Река Есиль, прибрежный тугай, перелески, березовые колки, ковыльная степь, простор, бураны и ливни благодатного Северного Казахстана я воспринял как родное, как нечто изначальное. Они вошли в мое сознание, в мою плоть. И я рано начал ощущать себя сыном Казахстана».

Бакытов Асан: Отрывок из книги «Гёте и Абай» Герольда Карловича Бельгера.

ҰЛЫЛАРДЫҢ ҮНДЕСТІГІ

1780 жылдың күзінде И.В. Гете Ильменау маңындағы Кикильхап шыңының басында тұрған ағаш үйдің қабырғасына қарындашпен сегіз жол өлең жазады. «Жолаушының түнгі жыры» (Вандрерс нахтлид) осылай туған.

Выразительное чтение наизусть стихотворений.

1. М.Ю. Лермонтов «Горные вершины» (**Бакытов Асан**)
2. А. Кунанбаев «Қараңғы түнде тау қалғып» (**Курланов Дияр**)

Ведущий 2: «Мен қаншалықты неміс болсам, соншалықты қазақпын да», - дейтін Герольд Бельгер. Барша қазақтың Герағасы! Жазушының шығармалары қаншалықты ізгілікке толы болса, өзі де жаны нұрлы, жайсаң мінезді азамат еді. Жарқын бейнесі халық жадында ұзақ және мәңгілік сақталады. Артында өшпейтін із, мол шығармашылық мұра қалдырды.

1. Отрывок из рассказа «Дедушка Сергали». (**Ерімұлы Бекжан**)
2. Продолжение отрывка. (**Бисенгали Ерхан**)

Ихсанов Аман: Өзге ұлт өкілі болса да, қазақтың әдебиетін, мәдениетін, тарихын жетік білген Герольд Карлович «Қазақтың қуанышы – менің қуанышым, қазақтың тойы – менің тойым...» деп бар саналы ғұмырын әдебиетке арнап алпысқа тарта кітап жазды. Әдебиет жолында Абай мұраларын зерттеп «Гете және Абай», «Асылға абай болайық» және тағы басқа қазақ, орыс, неміс тілдерінде мақалалар мен көркем туындылар және екі мыңға жуық еңбектер жазды. Жұртшылық қызыға оқитын кітаптары:

«Ауыл шетіндегі үй», «Даладағы шағалалар», «Тас өткен» және тағы басқалары.

Ведущий 1: Герольд Карлович Бельгер перевел на русский язык произведения Габита Мусрепова, Абдижамала Нурпеисова, Дукенбая Досжана, Абиша Кекильбаева и многих других казахских писателей. Из воспоминаний Абиша Кекильбаева.

Амандыков Мухтар: Жазушы Әбіш Кекілбайұлы естелігінен үзінді. Екеуіміздің қалай танысып, қалай табысқанымыз анық есімде жоқ. «Жұлдызға» қазақтан өте сайрап тұрған бір неміс келіпті деген хабар бәрімізді дүр сілкінтті. Бардық. Көрдік. Қайран қалдық. Майлы қасықтай араласып кеткенімізді де сезбей қалдық. Герольд күні-түні үйден шықпайтын еді. Құмалақ салып, кітап ашқандай, айналасын қазақша, орысша сөздіктерге толтырып, қай сөзбен таласып қалатынын ойлап, басы кататын. Аудармашының өзінен басқа жәрдемшісі жоқ ауыр еңбегі кеше де солай еді. Бүгін де солай. Алғаш рет «Күй» деген хикаямды ұнатып, орысшаға аударыпты. Содан кейін «Ханшадария хикаясын» Василий Беловпен бірігіп аударған. Бельгер – ірі талант, іргелі суреткер, кемел тұлға, айтулы азамат. Содан маған шетел оқырмандарына жол Бельгер табалдырығынан басталатындай көрінді.

Ведущий 2: «Я проник в дух казахского народа и глубоко ощущаю это. Бывают моменты, когда я чувствую себя вообще казахом... Во всех перипетиях моей жизни казахи были неизменно моей надежной опорой, защитой, моими заступниками, благодетелями. Всю свою жизнь я живу и работаю на стыке трёх культур, выявляю их общие корни».

Баймуканов Дамир: Ел қадірлеген Гераға. Үлкендер мен қатарластары «Гера, Геражан» десе, жасы кішілер «Гераға», «Гераата», ал құрдастары «Гереке» дейтін. «Қазақ тілі үшін барымды беруге дайынмын. Менің рухани тірегім Абай Құнанбайұлы, Жүсіпбек Аймауытұлы, Мұхтар Әуезов. Қазақ тіліне үңілген сайын тереңдей түстім», деп ағынан жарылатын қаны неміс, жүрегі қазақ Герольд Бельгердің қазақ тілі, ұлттық бірлік пен татулық туралы айтқан ойлары халқымыздың көңілінен шығып, ұлттық рухымызды көтеруге ықпал етті.

Исполнение кюя Курмангазы «Балбырауын».

Каримов Сағынай: А вот как рассуждает мой лирический герой в повести «Завтра будет солнце»: «И такая тебе открылась тогда истина, что у каждого человека, помимо большой родины, непременно должна быть родина «малая», свой родной край, свой заветный уголок на земле, свое поле, свой лесок, свое укромное местечко на берегу тихой речки, свой – на худой конец – любимый кустик возле отчего дома...»

Ведущий 2: Сын волжского спецпереселенца, мальчик, выросший в казахском ауле, постигал незнакомый ему язык поначалу «из уст в уста», общаясь со своими сверстниками, затем за школьной партой. Постепенно казахский язык настолько околдовал будущего писателя, что Герольд Карлович стал не только тонким знатоком казахского речестроя и прекрасным переводчиком, умеющим передать глубинные подтексты оригинала, но и активным радетелем казахского языка.

Ведущий 1: «Я в эту землю врос корнями», - не раз говорил и писал Герольд Бельгер. И это было не просто декларацией. Фраза доказывалась на деле ежедневным трудом, творчеством.

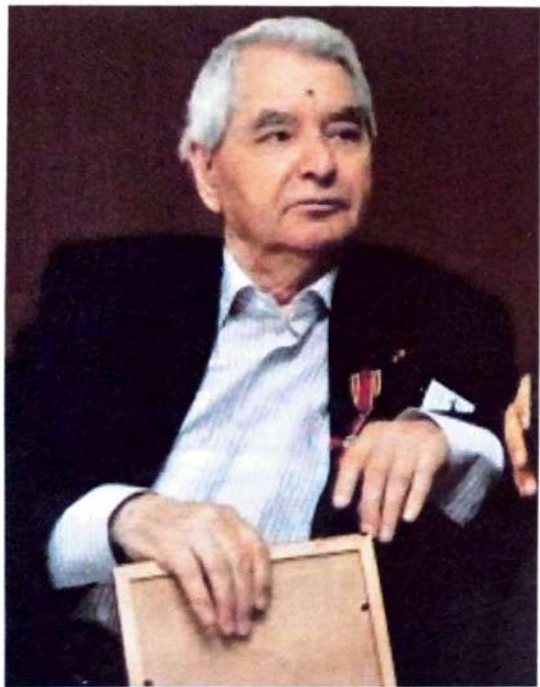
Ведущий 2: «Для меня казахское слово «ел» священно. Оно включает в себя очень много - мой край, моя родимая сторонushка, край моих предков, моя малая родина, место, где мой пуп резан, край-опора, край-защита, край-отрада, земля моей чести, моей совести и так далее. Вот что значит «ел».

Ведущий 1: «Для меня казахское слово «ел» священно. Без «ел» ты - песчинка, перекаати-поле, бездомный бродяга. К великому сожалению, чувство Родины, чувство привязанности к родной земле ныне приглушается, притупляется... Но без Родины, без этого ощущения Родины жизнь обесмысливается».

Земля моей чести

Я в эту землю врос корнями. Я проник в дух казахского народа и глубоко ощущаю это. Бывают моменты, когда я чувствую себя вообще казахом... Всю свою жизнь я живу и работаю на стыке трёх культур, выявляю их общие корни.

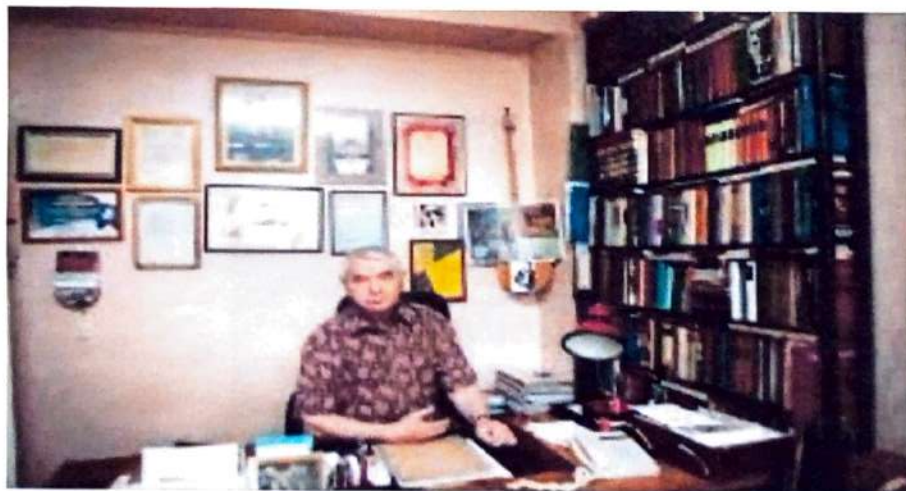

В течение своей творческой деятельности Г.К.Бельгер перевел на русский язык пьесы К.Мухамеджанова «На чужбине», «Так мне и надо», «Айман-Шолпан», «Берен» и «Коммунистку Раушан» Б.Майлина, лирические миниатюры Г.Мусрепова, романы Х.Есенжанова «Яик - светлая река» и «Много лет спустя», трилогию А.Нурпейсова «Кровь и пот», книгу А.Жубанова «Соловьи столетий», прозу Д.Досжанова, А.Сарсенбаева, Т.Нурмагамбетова, А.Кекильбаева З.Кабдолова, а также российских немецких писателей: А.Реймгена, Н.Ваккера, Э.Кончака и других авторов.

«Земные избранники» - это своеобразное эссе о духовном ренессансе и родстве, существующем между двумя великими философами и художниками, Абаем и Гете, Гете и Абаем. Раскрытию и воспеванию этой благородной идеи Бельгер посвятил не одно произведение.

Герольд Бельгер удостоен звания «Заслуженный работник культуры Казахстана», кавалер ордена «Парасат».

Луи Арагон сказал: «Будущее станет временем переводчиков». Овладев языками, стать по зову сердца, по велению души посредником двух или больше культур и литератур, послом без верительных грамот – мужество. Перевернуть гору литературы в поисках какого –нибудь эквивалента или аналога, передающего наиболее точно и полно оттенки того или иного слова или выражения – мужество. В этом особенность профессии переводчика.

БҚОӘББ «Орал политехникалық колледжі» МҚҚК

ХАТТАМА

03.03.2021 жыл

Орал қаласы

Ашық сыныптан тыс шараны талдау отырысының хаттамасы

Төрағасы – Махметова М.С.

Хатшысы – Гусманова Ш.А.

Қатысты: 5 (бес) адам.

КҮН ТӘРТІБІ

1. Орал политехникалық колледжінде №2 тобында өткізілген «Я покорен красотой казахского языка» (Герольд Бельгер) атты ашық сыныптан тыс шараны талдау.

ТЫҢДАЛДЫ:

Махметова А.С. – ДОӘЖО:

Орал политехникалық колледжінде №2 тобында өткізілген «Я покорен красотой казахского языка» (Герольд Бельгер) атты ашық сыныптан тыс шарасын талдап, пікірлеріңізді білдірсеңіздер.

Кульмуханова М.Г., орыс тілі мен әдебиеті пәнін оқытушысы:

«Я покорен красотой казахского языка» (Герольд Бельгер) атты ашық сабақтан тыс шарамды өткізу барысындағы негізгі мақсатым: топ студенттерінің барлығын түгел қатыстырып, белсенділігін арттыру, әрбір студенттің өз пікірін, көзқарасын білдіріп, дәлелдеп беруіне мүмкіндік беру, шығармашылық белсенділігін арттыру, тіл байлығын, ізденушілігін дамыту. Танымал жазушы, аудармашы, қазақ әдебиетінің көрнекті өкілі және еліміздің қоғам қайраткері Г.К. Бельгер туралы алған білімдерін пайдаланып, өз бетінше шығармаларын және аудармаларын оқитын, ұлттық құндылықтарды меңгерген жеке тұлға тәрбиелеу және қалыптастыру. Студенттердің ойын орыс тілінде еркін, жүйелі айтуға дағдыландыру, жан-жақты ізденуге үйрету. Интербелсенді әдісті пайдаланудың тиімділігі - өз ойын жеткізе алмайтын, өздеріне сенімсіздеу студенттерге пайдасы зор.

СӨЙЛЕДІ:

Гусманова Ш.А., әдіскер:

Қазақ топтарында орыс тілі мен әдебиеті пәнін оқытуда студенттерді ұлтжандылыққа, патриотизмге, Қазақстан бар ұлысқа шанырақ – 30 жыл ішінде қоғамдық келісімнің қазақстандық моделінің негізін құраушылардың бірі Герольд Бельгер Отанымыздың алдында адалдықпен азаматтық парызын орындады. Қасиетті ана тіліміздің қадір – қасиетін біліп, сөз құдыретін түсіне білген тұлға, мемлекеттік тіл мәртебесін арттыруға үлес қосқан кісі. Татулықтың тұтқасы - бірліктің бесігі. Интербелсенді тақтаны танымдық қабілеттерін дамыту үшін ұтымды пайдаланды. Берілген тапсырмаларды дұрыс орындау арқылы студенттердің логикалық, шығармашылық деңгейлерін анықтады. Билингвалдық деңгейлерін анықтады. Билингвалдық компонент өте ұнады. Қазақтың төл баласындай, көп қазақтың бірі болып ғұмыр кешкен адам. Біз ұлағат тұтамыз Бельгерді; неміс, қазақ, орыс тілдерін жетік білген. Қазақ әдебиеті мен мәдениетінің жанашыры.

Шахаев Т.Е., тарих және география оқытушысы:

Сыныптан тыс шара тақырыбы жаңартылған оқу бағдарламасындағы Г.К.Бельгердің «Дедушка Сергали» әңгімесімен байланыстырылды. Ақпараттық технологияларды және цифрлық білімдік ресурстарды белсенді қолданды. Герольд Бельгерге арналған «Хабар» телеканалының деректі фильмі көрсетілді. Студенттер үшін осы бейнематериал тиісті мағлұматтар алуға да қолайлы. Сыныптан тас шара студенттердің білімдерін толықтырудың тағы бір мүмкіндігі болды.

Абдрахманова Э.Қ., экономика пәнін оқытушысы:

Оқытушы тақырыпты PREZI бағдарламасында жасалған слайдтар бойынша түсіндірді, ал студенттер бірге ілесіп көріп, оқып, қажетті жерлерін дәптерге жазып отырды. Логикалық ойларын еркін жеткізіп айтуды игерді. Жазушы туралы Әбіш Кекілбаевтың естелігінен үзінді айтып,

шығармаларынан, аудармаларынан үзінділер келтірді. Әр алуан тақырыптағы әңгімелерін мәнерлеп оқып, «Родная земля» және «Родина моя» әндерін нықышына келтіре орындады. Студенттерге сергіту сәтін ұйымдастырды. Бейне-жазба қарап көзге арналған жаттығуды орындады, алдарында жатқан түрлі «смайликтерді» көтеру арқылы сабақтан тыс шараның қаншалықты ұнағандығын білдірді. Г.К.Бельгердің сөзі мәңгі өшпес өмірмен бірге жасай бермек.

Темиргалиева А.б., математика пәнінің оқытушысы:

Тақырып орыс әдеби тілімен сөйлеуге, алған білімін өмірде қолдана білуге баулиды. Қолданылған әдіс-тәсілдер: сын тұрғасынан ойлау, диалог, көшбасшылық. Топ кураторы ретінде ұнағаны-студенттерім мәтінді орыс тілінде жаксы мазмұндайды, өз жауаптарын немесе болжамдарын айтуға тырысады, жұптасып диалог құрай біледі. Слайд және деректі фильм тамашалады. «Кім шапшан?» викториналық сұрақтарға жауап берді. Студенттер Герольд Бельгер өмірбаяны мен шығармашылығы бойынша білімдерін пысықтады және тереңдетті; оларды адамгершілікке, бір-біріне көмектесуге тәрбиеледі.

Қаулы:

Орал политехникалық колледжінде №2 тобында өткізілген «Я покорен красотой казахского языка» (Герольд Бельгер) атты ашық сыныптан тыс шарасы мақсатына жетті деп танылсын.

Төрайымы:

Хатшы:

Махметова А.С.

Гусмаманова Ш.А.

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Батыс Қазақстан облысы әкімдігінің білім басқармасы
«Орал политехникалық колледжі» МКҚК

Директордың ОӘЖ
жөніндегі орынбасары

2021 жыл

«Келісілді»

Директордың ОӘЖ

жөніндегі орынбасары

Махметова А.С.

« 04 » 02 2021 жыл

I курстың №2,3,4,6,9 Б топтарына өткізілетін
«The leader of the XXI century» тақырыбындағы
сабақтан тыс жұмысының жоспары

Мамандығы: 1201000 – Автомобиль көлігіне техникалық қызмет көрсету, жөндеу және пайдалану;

Біліктілігі: 1201072- Автокөлікті жөндеу слесарі. 1201101 1- Жүргізуші

Мамандығы: 1403000- Ішкі санитарлық-техникалық құрылғыларды, желдеткіштерді және инженерлік жүйелерді монтаждау және пайдалану

Біліктілігі: 1201072- Автокөлікті жөндеу слесарі. 1201101 1- Жүргізуші

Мамандығы: 0910000-Электр және электр механикалық жабдықтар

Біліктілігі: 0910032- Жарық беру және жарықтандыру желілері бойынша электр монтаждаушы

Мамандығы: 1403000- Ішкі санитарлық-техникалық құрылғыларды, желдеткіштерді және инженерлік жүйелерді монтаждау және пайдалану

Біліктілігі: 1403062- Пластмасса дәнекерлеушісі

1403082- Электр газ дәнекерлеушісі

Орал қаласы, 2021 ж.

Дайындағандар:

Ағылшын тілі пәні оқытушылары : Дарғалиева.Ф.М

Касымова.Д.М

ЦК отырысында қаралды

Хаттама № 2

« 2 » сә 2021 жыл

Келісілді:

ПЦК жетекшісі М.С. Бейлова.М.С

Сыныптан тыс сағаты
XXI – ғасыр көшбасшысы
The leader of the XXI century
The plan of the lesson

Максаты:

Оқушыларды әр түрлі пәндерге (ағылшын тілі, қазақ тілі, орыс тілі, салт – дәстүрге) деген қызығушылығын арттыру, батылдығын шыңдау; Жылдамдыққа тәрбиелей отырып, сөйлеу қабілетін, мәдениетін, ой - өрісін дамыту;

Сыныптан тыс сағатының түрі: Сайыс сабақ. Ойын сабақ. Жарыс сабақ.

Сыныптан тыс сағатының жүрісі: I – кезең “ Бәйге ”

II – кезең “ Полиглот ”

III – кезең “Ғажайып жетілік”

IV кезең “ Жорға ”

I – кезең “ Бәйге ”

Қарап тұрмай бәйгеге ерініз,
Шәкірттерге әділ шешім берініз
Жүзден жүйрік, мыңнан тұлпар шығарар
Бәйге, бәйге, бәйгелерді көрініз

Сұрақтар

1.READ сөзі нені білдіреді?
(Оқу)	(Oxford)
2.How many letters are in English alphabet?
(26)	7.How many states in the USA?
(50)
3.One of the greatest symbol of the New
York?
(the Statue of Liberty)	8.The biggest clock in the world?
(Big Ben)
4.The country with the largest population?
(China)	9.What is the holiday celebrated in England
in 25 of December?
(Christmas Day)
5.The hottest continent of the world?
(Africa)	10.How many parts consists of Great
Britain?
(4: England, Scotland, Wales, Northern
Ireland)
6.The oldest university in England?	

II – кезең “ Полиглот ”

Келді кезек полиглотты шешуге
Жауаптарын күштілерге есуге үш тілдерге
Қазақ, орыс, Ағылшынды білсеңіз
30 ұпай шәкірт саған несібе

3 тілде – 30 ұпай, 2 тілде – 20 ұпай,

1 тілде – 10 ұпай.

1) Білімнің жолбасшысы
Шәкірттің қолбасшысы
(мұғалім – учитель – teacher)

2) Жіпке ілдім мен өзім,
Кіп кішкентай күн көзін
(шам – лампочка – lamp)

3) Жұқа тактай бөлшегі
Ұзындықтың өлшемі
(сызғыш – линейка – ruler)

4) Төрт қырлы өзі аппақ,
Тақтадағы ізі аппақ
(бор – мел – chalk)

5) Үй ішін аралап, түнде көп жортады,

Қаптарды жарып, мысықтан қорқады
(тышқан – мышь – mouse)

6) Қағазды басып шығару құрылғысы?
(баспа – принтер – print)

7) Тілі жоқ өзінде, сөзі бар ізінде
(қаламсап – ручка – pen)

8) Ілулі тұр кең алаң,
Керегімді мен одан

Жазып алам көшіріп,
Сүртемін сосын өшіріп
(тақта – доска – blackboard)

9) Жеті өнер де аз..
(жігіт – парен – gentlemen /boy)

III – кезең “Ғажайып жетілік
 Жетіліктің сұрағы көп сабақтан
 Әр шәкірттердің білгірі алға шығады
 Асықпандар, ойланындар балалар
 Үш жауап бар, біреуі оның шырағы.

20 сол жақ This holiday honors our mothers, grandmothers, women in the world? **The international women Day 8 of March**

20 орта The places to visit: The place for skating in Almaty? **Shymbulak**

20 оң жақ Sports and Games: The Kazakh traditional horse races. **Baige**

30 сол жақ The Kazakhs celebrate this holiday on March 22. People pay each other visits, forgive wrongs and cancel debts? **Nauryz**

30 орта The old mausoleum in Turkestan. It is more than 1500 years old.

Hodja Ahmet Yassau

30 оң жақ This is an indoor game for two players. You need a special table, a racket for each player and a small ball. **Table tennis**

40 сол жақ One of the best holiday for children. The Americans celebrate it on October 31. Halloween

40 орта The most popular place to visit in Kyrgyzstan – a huge lake that a trip to the mountains. Issykkol

40 оң жақ An outdoor game for two teams of eleven players. The object of the game is to score a goal. Football

IV кезең “ Жорға ”

Ең қиыны жарыстың жорға келді,
 Мықтылары калыпты, женсін енді
 Тез жауап бер ойланып тұрып қалмай
 Осы ойыннан көреміз ерен ерді.

Ештен кеш _____

_____ жылатып айтады, дұшпан күлдіріп айтады

От пен _____ - тілсіз жау

Тамақ – тоқ, көйлек - _____

Қырқына шыдаған, _____ де шыдайды

_____ аузынан шөп алмас

Өз _____, өлең төсегім

_____ өссе – жердің көркі,

Қыз өссе – елдің көркі

Concluding part

1. How many seasons in a year? (4)
2. Who is my father's father? (grandfather)
3. Is "carrot" a vegetable or fruit? (vegetable)
4. Разговор двух или нескольких лиц? (диалог)
5. What colours are on Kazakhstan flag? (blue, yellow)
6. Самый короткий месяц в году? (февраль)
7. Время года после лета? (осень)
8. Translate the word "building"? (гимарат)
9. Продукт, из которого получают сыр, кефир, сметану? (молоко)
10. How many letters in the English alphabet? (26)
11. Президент Российской Федерации? (В. Путин)
12. How many states in the USA? (50)
13. Eleven and four are ... (15)
14. Национальная валюта РК? (тенге)
15. Сколько падежей в русском языке? (6)
16. Who wrote Romeo and Juliet? (W. Shakespeare)
17. Where do you do your homework? (house)
18. What month comes after January? (February)

БҚОӘББ «Орал политехникалық колледжі» МҚҚК**Хаттама**

04.03.2021 жыл

Төрағасы-Махметова А.С.

Хатшысы-Гусманова Ш.А.

Қатысты:3(үш) адам.

Орал политехникалық колледжінің 96 тобында ағылшын тілі пәнінің оқытушылары Ф. М. Дарғалиева мен Касымова Д.М. өткізген «Leader of the 21st century» тақырыбындағы ашық сыныптан тыс шараны талдау.

Тыңдалды:**Дарғалиева Ф.М., Касымова Д. М.-ағылшын тілі пәнінің оқытушылары:**

Бүгін 96 тобында «Leader of the 21st century» тақырыбындағы ашық сыныптан тыс шара өтті. Сабақтың мақсаты: студенттердің ағылшын тіліне қызығушылығын арттыру,білімнің ролін ашу, студенттердің сөйлеу дағдыларын дамыту. Жоспарланған тапсырмалар орындалды. Студенттер сабақ барысында белсенділік танытты.

Сөйледі :**Гильманова Н.К. –Қазақ тілі мен әдебиет пәнінің оқытушысы:**

Студенттер сыныптан тыс шара барысында белсенділік танытты. Сыныптан тыс шара жақсы ұйымдастырылған, студенттер жарыс кезіндегі сұрақтарға қазақ, орыс жәнә ағылшын тілдерінде жауап бергендері қуантады.

Курбанова С.Б. –педагог-психолог:

Сыныптан тыс шара жақсы ұйымдастырылған. Оқушылар шараға жақсы дайындалған. Оқушылардың үш тілде сөйлегендері мұғалімдердің еңбегі деп санаймын. Сыныптан тыс шара методикалық тұрғыдан дұрыс құрылған.

Дюсенова Э.Д.- арнайы пән оқытушысы:

Сыныптан тыс шара жарыс түрінде өтті. Сыныптан тыс шараның құрылымы, өту барысы талапқа сай. Оқушылардың сөйлеу тілі жақсы дамығандығы ұнады. Кабинет сабаққа дайын. Оқушылардың сыныптан тыс шараға деген қызығушылығы бар, оқушылар сыныптан тыс шараға белсенді түрде қатысып отырды.

Қаулы:

Орал политехникалық колледжінің 96 тобында ағылшын тілі пәнінің оқытушылары Ф.М. Дарғалиеваның, Д. М. Касымованың өткізген «Leader of the 21st century» тақырыбындағы ашық сыныптан тыс шара мақсатына жетті деп танылсын.

Төрағасы:

Махметова А.С.

Хатшысы:

Гусманова Ш.А.

БҚОӘББ «Орал политехникалық колледжі» МКҚК

«Бекітемін»

Директордың оқу жұмысы
жөніндегі орынбасары

Р.С.Масалимова

«16» 02 2021

«Келісілді»

Директордың оқу-әдістемелік
жұмысы жөніндегі орынбасары

А.С.Махметова

«16» 02 2021

**I курстың № 2, 6 топтарымен өткізілетін
«Білімділер сайысы» тақырыбындағы сыныптан
тыс шараның жоспары**

Орал қаласы, 2021 ж.

Дайындаған: Бейлова М.С. жоғары санатты қазақ тілі мен әдебиеті пәні оқытушысы
Гуманитарлық бағытындағы
ПЦК отырысында қаралды
« 16 » 12 2021
ПЦК төрағасы: М.С. Бейлова М.С.Бейлова

Тақырыбы: "Білімділер сайысы" интеллектуалдық ойыны

Сайыстың мақсаты: оқушылардың ойлау қабілетін, ой ұшқырлығын, оқуға ынтасын арттыру; терең білімді және дүниетанымы жан-жақты дамыған, патриот жастарды тәрбиелеу.

Сайыстың материалдық жабдықтары: слайд, сұрақтар мен тапсырмалар, шарлар.

Түрі: сайыс

Сайыс барысы:

Жүргізуші:

Ана тілім — әнұраным, Ана тілім — өрлігім,

Ана тілім — һәм құралым, Ана тілім — елдігім.

Ана тілім болмаса, Ана тілім болмаса,

Мықты болмас тұрағым. Бүтінделмес кемдігім, - деп Қадыр Мырза-әлі жырлағандай, қазіргі таңда ана тілін білу, үйренудің қажеттілігі жайлы орасан зор жұмыстар жүргізілуде.

1989 жылы 22 қыркүйекте тұңғыш рет Қазақ КСР-нің «Тілдер туралы» заңы қабылданып, онда қазақ тіліне «Мемлекеттік тіл» мәртебесі берілді. 1997 жылы 11 шілдеде Қазақстан Республикасының «Тіл туралы» Ата Заңы қабылданды. заңда қазақ тілі-мемлекеттік тіл деп нақты атап көрсетілген.

Б. Момышұлы атам: «Тілін білмеген-түбін білмейді» деген. Шынында, тілін білмеген адам өз халқының тарихын, дәстүрін, мәдениетін өз тілінде сезініп, терең бойлай алмаса, ол қасірет емес пе? Сондықтан әр адам ана тілін көзінің қарашығындай сақтауға, білуге тиіс.

Болашағымызды баянды етер қаруымыз-тіліміз. Ана тілімізді құрметтей білейік.

Армысыздар, құрметті ұстаздар мен оқушылар! Бүгінгі «Тілдің ұштұғырлығы – Қазақстанның білім беру басымдығы» тақырыбында өткізіліп жатқан онкүндіктің аясындағы «Білімділер сайысы» атты интеллектуалдық сайысты ашық деп жариялаймын!

Сайысымыздың барысымен таныс болыңыздар:

1. Әр топтың аты, ұранымен таныстыру. Топ мүшелерінің өздерін таныстыруы.
2. Тіл туралы мәнерлеп өлең оқу.
3. Суретті жұмбақ.
4. «Білім – қазына, терең мағына»
5. «Білгенге - маржан» сайысы .Полиглот.
6. «Ғажайып алаң»
7. Топ жетекшілерінің сайысы.

1- Жүргізуші:

Тілім менің-тірлігім,

Тіл жайында толғанбайтын кім бүгін?

Тіл жайында үгіттейді кімді-кім?

Тілім менің, тілім менің-тірлігім!

Әрине, тіліміздің тағдыры үшін күресте халқымыз қам-қаперсіз болған емес.Бүгін де ана тілінің тағдырына алаңдайтын азаматтар баршылық. Ендеше, дүйім жұрттың көз алдында білім додасына түсіп, өзінің танымдық өресін, рухани жан-дүниесінің байлығын сарапқа салу кез-келген адамның қолынан келе бермесі хақ. Бұл додаға терең білімді, дүниетанымы жан-жақты дамыған, қазақ тілінің қайнар бұлағынан терең сусындаған, жүректі жастар ғана қатыса алады.Олай болса, «Білімділер сайысына» қатысушыларға қошемет көрсетіп, қарсы алайық.

2- Жүргізуші:

Ойын толқын, айналған қатты ағысқа,

Табылғандай танымда, жат дауыста.

Біреу озып келеді қатарынан,

Біреу қалып жатады асығыста.

Ойын толқын жатқанда асып, тасып,

Біреу мығым, біреулер шалыс басып.

Бұл ойыннан өтеді гұлама ойлар,

Жеңсе де, жеңілсе де қалма жасып.

«Білекті бірді жығады, білімді мыңды жығады» деген дана халқымыз. Біз білім теңізінен жүзіп өткенде ғана еліміздің тірегі, сүйеніші боламыз! Сондықтан да бүгінгі «Білімділер» сайысына қош келіпсіздер!

Намысын найзағайдай жарқылдап бір.

Өр халқым дүниеге даңқынды асыр.

Дәуірдің бастау алған жиырма бірі –

Еліме болсын дәйім алтын гасыр.

Ешкім де көзіне ілмес нокталыны

Ешқандай ондай ұлттың жоқ тамыры.

Бабалар аңсап өткен кезге жеттік.

Қолдасын көк туымды хақ тәңірі, - деп, еліміздің тіл мерекесінің қарсаңында өтіп отырған «Білімділер сайысы» атты интеллектуалдық сайысымызға қош келдіңіздер. «Білімді жұрттарда білім жарысы деген болады. Ол жарыста бәйгеге түсе алатындар білімділер, зейінділер» деп Ахмет Байтұрсынов ағамыз айтқандай, «Білім жарысы» - білім жарысы, «Білім жарысы» - елдің намысы. Осынау аламан бәйгеге түскелі отырған топтарға сәттілік тілейміз.

1- Жүргізуші: Бүгінгі білім сайысын бағалайтын әділқазылар алқасын таныстыруға рұқсат етіңіздер!

2- Жүргізуші:

Сайыстың 1-кезеңі бойынша әр топтың таныстыруына кезек берейік.

Сайысымыздың 1-кезеңі бойынша «Таныстыру».

1- Жүргізуші:

Жарық көрмей, жатсаң да ұзақ, сен тілім.

Таза, терең, өткір, күшті, кең тілім.

Тарап кеткен балаларыңды бауырына

Ақ көңілмен тарта аларсың, сен тілім, - дегендей сайысымыздың келесі 2-кезеңі тіл туралы мәнерлеп өлең оқу.

2- Жүргізуші: Сайысымыздың келесі 3-кезеңінде Ұлылардан қалған ұлы сөздерге құлақ асайық. Суретті-жұмбақ

«Ана тілін білмейтін адам бір қолы жоқ шолақ адам секілді». Ғ. Мұстафин.

«Ана тілін ұмытқан адам өз халқының өткенінен де, болашағынан да қол үзеді.»

Ғ. Мүсірепов.

«Әрбір саналы, мәдениетті азаматқа ана тілі мен сол ана тіліндегі әдебиеттің қадірін білмеу-мәдениетсіздік». М. Әуезов.

«Анамыздың ақ сүтімен бойымызға дарыған тілімізді ұмыту-бүкіл ата-бабамызды, тарихымызды ұмыту». Б. Момышұлы.

1- Жүргізуші: Сайысымыздың келесі 4-кезеңі «Білім – қазына, терең мағына» деп аталады.

Бұл білім жарысында сіздерге әр түрлі пәндерден деңгейлік сұрақтар беріледі. Бір сұрақтың жауабы – **5 ұпай**. Қанша сұраққа жауап берсеңіз сонша ұпайға ие боласыз. Сұраққа ойлануға 10 секунд уақыт беріледі. Егер қатысушы жауап бере алмаса, келесі топтың жауап беруге құқығы бар.

2- Жүргізуші: Сонымен сұрақтарға назар аударайық:

1. Айт мейрамында айтылатын ән.

(Жарапазан)

2. «Шілтерлі терезе», «Қайран Нарын» - кімнің күйлері?

(М. Өтемісов)

3. Наурыз көже қанша тағамнан дайындалады?

(7)

4. Заттың түрін, түсін, сапасын білдіретін сөз табы?

(Сын есім)

5. Нөл температурада су неге айналады?

(мұз)

6. Екі не бірнеше адамның сөйлесуі?

(диалог)

7. Күнге ең жақын орналасқан планета?

(Меркурий)

8. Компьютердің негізгі бөліктерін ата?

(Жүйелік қорап, монитор, пернетақта)

9. Теңізде қандай тастар табылмайды?

(құрғақ)

10. Жаңа туған нәрестенің ең алғаш киген көйлегі?

(іт көйлек)

11. Бурабай көлінің ортасындағы тас?

(Жұмбақтас)

12. Сөз құрамын зерттейтін сала?

(морфология)

13. Париж сахнасында ән салған тұңғыш қазақ әншісі?

(Әміре Қашаубаев)

14. Ең терең көл?

(Байкал)

15. Үнемі солтүстік бағытты көрсетіп тұратын жұлдыз?

(Темірқазық)

16. Ақпаратты шығару құрылғысы? (Принтер)
 17. Қазақша күресте екі палуанның қатар жығылуы не деп аталады? (Итжығыс)
 18. Елеуішпен су әкелуге бола ма? (болады, қар мен мұзды)
 19. Ноутбук қандай компьютер? (тасымал)
 20. Астана қаласының бейресми символына айналған ғимарат? (Бәйтерек)

1- Жүргізуші: Сайысымыздың келесі «Білгенге - маржан» сайысы 5-кезеңі «Полиглот» деп аталады. Бұл сайыста әр топқа 5 сұрақтан беріледі. әрбір дұрыс жауап 5 ұпай, 3 минут уақыт беріледі.

2- Жүргізуші:

Келді кезек «Полиглот» шешуге.
 Жауаптарын беруге үш тілде енді.
 Қазақ, орыс, ағылшынды білсеңіз.
 Жаксы баға шәкірт саған несібе.

Сонымен. 1- топтың сұрақтары:

1. Жіпке ілдім мен өзім. (шам, лампочка, lamp)
 2. ... – кеме, білім – теңіз. (мектеп, школа, school)
 3. Жок өзінде бас та, қас та, мойын да.
 Ұзындығы жазылып тұр бойында (сызғыш, линейка, ruler)
 4. Отқа жанбас, суға батпас. (Мұз, лед, ice)
 5. Тілден ұшып.
 Құлаққа қонады. (Сөз, слова, word)

1- Жүргізуші: Ендігі кезекте екінші топтың сұрақтарына кезек берсек:

1. Шөлдесем су демеймін (Түйе, верблюд, same)
 2. Оқусыз жок, білімсіз күнің жоқ. (Білім, знание, knowledge)
 3. 5 пайыздық спирттік ерітіндісі қан тоқтатуға қолданылады? (йод, йод, iodine)
 4. Көп пернелі құрылғы (пернетақта, клавиатура, keyboard)
 5. Ашытып, жабылады.
 Әр үйден табылады. (есік, дверь, door)

2- Жүргізуші:

Мәңгі-бақи есте қалар.
 Ғажайып бір сайыс болсын.
 Білімдірек шәкірт озар.
 Қиынырақ сұрақ болсын. Сайысымыздың келесі «Ғажайып алаң» 6-кезеңінде пәндерді таңдап сұрақ аласыздар. Дұрыс жауапқа ұяшықта көрсетілген ұпай беріледі. Әр топ бір пәнді екі реттен артық таңдай алмайды. Сұраққа ойлануға 10 секунд уақыт беріледі. Егер қатысушы жауап бере алмаса, келесі топ жауап беруге құқығы бар.

Математика

10. Бірнеше бірмүшелер қосындысы қалай аталады? (көпмүше)
 20. Шеңбермен ортақ бір нүктесі бар түзуді атаңыз (жанама)
 30. Параллель немесе бір түзу бойында жататын векторлар.... деп аталады (коллинеар векторлар)

40. Сандар тізбегін жалғастыр(3 сан): 2,4,8,16,32,... Жауабы: 64,128,256.

Қазақстан тарихы

10. Андроновтықтар мойынға такқан тұмаршаларын неден жасады? (мал сүйегі)
 20. «Тағы соғыс» макаласын жазған кім? (Әлихан Бөкейханов)
 30. 1867-1868 ж.ж. уақытша ереже бойынша әскери губернатор нені басқарды? (облысты)
 40. Қазақстан Республикасының Туының авторы кім? (Шәкен Ниязбеков)

Қазақ тілі.

10. Қазақ тілі қашан мемлекетік мәртебе алды? (1989ж)
 20. Қазақ тіліндегі ең қысқа сөз. (у)
 30. Телефон, теледидар, телепатия, телеграмма сөздерінің құрамындағы «теле» гректен енген сөз. Бұл сөз қазақ тілінде қандай мағына береді? (алыс)

40.Қазақ тілінде неше сөйлем мүшесі бар? (5. Бастауыш, баяндауыш, анықтауыш, пысықтауыш, толықтауыш)

Орыс тілі

10. Сколько разделов в русском языке? (11 разделов)

20. Объясни значение фразеологизмов: «съесть собаку» (Ответ: быть злым). «смотреть сквозь пальцы» (ответ: быть равнодушным или быть невнимательным)

30.Приведи примеры слов-омонимов (5 примеров)(Ответы: коса-коса, ключ-ключ, наряд-наряд, лук-лук, капитанская рубка – рубка леса).

40. Слова ковер состоит из сколько слогов? (Двух)

Ағылшын тілі

10. The capital of England is ... London

20. What is the oldest University in England?

30. What is celebrated on the 16 th of December in Kazakhstan?

Қазақстан спорты.

10. Қазақ спортшылары арасынан шыққан тұңғыш рет Олимпиада чемпионы

(Жаксылық Үшкөмпіров)

20. Олимпиада эмблемасын сипаттаңыз. (бес шиыюшықтан тұрады: көгілдір, қара, қызыл сары, жасыл – бес құрлықтың белгісі)

30. «Бейжің-2008» олимпиадасынан Қазақстанның қоржынында қанша алтын болды? (2-Илья Ильин (ауыр атлетика), Бақыт Сарсекбаев (бокс))

40. «Рио-2016» олимпиадасында Қазақстанның қоржынында қанша алтын бар?(3 алтын)

Салт-дәстүрлер.

10. «Асар» дегеніміз не? (қиын жағдайда бірлесе отырып берілетін көмек түрі)

20. «Бастаңғы» дегеніміз не?(ата-аналар тойға не асқа кеткенде қой сойылып жастардың жиналатын дәстүрі)

30. «Ат тергеу» дегеніміз не? (жаңа түскен келіннің қайындарына, қайысінілдеріне т.б. қоятын атауы)

40.Ертеден келе жатқан тұрмыс –салт жырының бірі? (Наурыз жыры)

1- Жүргізуші: Сайысымыздың соңғы қорытынды бөлімі «Топ жетекшілерінің сайысына» да келіп жеттік.

Білімнің ұшқырлығын танытатын,

Бұл турда сайыскерім жаңылмағын.

Уақыт деген зымырап, өтіп кетер,

Асып, тасып, асықпа, қалыспағын.

Ендеше, ортаға екі топтың топ жетекшілерін шақырамыз. Сонымен 1-топтың жетекшісінің сұрағы.

1.Балаларды жазалау үшін қандай геометриялық фигура қолданылады? (Бұрыш)

2. Поезда келе жатып, Әлия терезен қарап, алдында 7 , ал артта 5 вагон бар екенін байқады. Поезда неше вагон бар? Жауабы: (13 вагон.)

3. Пи санының күні қашан тойланады? Жауабы: АҚШ-та 14 наурыз, өйткені бұл сан 3.14. деп жазылғандықтан- 14.03.

4. 7 әріптен тұратын үрлеп ойнайтын музыкалық аспап.

(Сыбызғы)

5. Өрнекті тақыр кілем.

(Алаша)

6. Бір-бірімен байланысып, рет-ретімен дамып отыратын оқиға?

(Сюжет)

7. Тұңғыш ағартушы педагог?

(Ы.Алтынсарин)

8. Ерте туып тез жетілген қозыны не деп атайды?

(марқа)

9. Дүниежүзіндегі суы мол өзен

(Амазонка)

10.Байғазы деген не?

(Жаңа киімге , затқа ақшалай берілетін сыйлық)

11.Айтыстың көне түрі?

(бәдік)

12.VII қысқы Азия олимпиадасы қай елде өткізілді? (Қазақстанда)

13.Ата Заң күні қашан тойланады?

(30 тамыз)

14.Абай Құнанбайұлының туған жері?

(Семей)

15. Жауынгер жазушы – батыр?

(Б.Момышұлы)

2- Жүргізуші: Ортаға екінші топтың топ басшысын шақырамыз.

1. Абайдың анасы, әжесі? (Ұлжан, Зере)
2. 1836-1838 жылдардағы көтеріліс басшылары кімдер? (Махамбет, Исатай)
3. Қазақ тіл білімінің атасы? (А.Байтұрсынов)
4. 1 кг тас ауыр ма, әлде 1 кг мақта ауыр ма? (екеуі бірдей)
5. Сандар тізбегін жалғастыр(3 сан):1,3,4,7,11,18,... Жауабы: 29,47,76.
6. Қазақтың әлемге әйгілі балуаны? (Қажымұқан)
7. Қазақтың тұңғыш ғарышкері кім? (Т.Әубәкіров)
8. 7 әріптен тұратын үрлеп ойнайтын музыкалық аспап? (сыбызғы)
9. Ең жіңішке, ең мықты жіп? (Өрмекшінің өрмегі)
10. Шығыстың қос жұлдызы? (Әлия, Мәншүк)
11. Дүниедегі ұшатын құстар мен жәндіктердің ішіндегі қанатын жиі қағатыны қайсысы?
(Шыбын, минутына – 57000 рет қағады)
12. Сүті бар бидонның салмағы 7 кг, ал жартылай толтырылғанның салмағы 4 кг. Бидон салмағы қанша? Жауабы: 1 кг ($7-4=3$, $3+3=6$, $7-6=1$)
13. Қай қолдың тырнағы тез өседі? (жүрек жақтағы сол қолдың)
14. Көпір арқылы барлығы 100 дөңгелек өтті. Оның ішінен 20-сы машина. Неше велосипед көпірден өтті? Жауабы: 10 велосипед.
15. Бір-бірімен байланысып, рет-ретімен дамып отыратын оқиға? (Сюжет)

1- Жүргізуші:

Көрермен жиналған бұл тамашаға,
Құр қарап жай отыру жараса ма?
Туыс, досқа, сыныптас , танысқа емес,
Сок қолыңды білгірлер мен талаптығы.

2- Жүргізуші: Біздің елге таң қалған М. А. Шолоховтың мына бір тамаша сөзімен бөліссем деймін: «Мен сіздердің өңірді шын сүйіп кеттім. Қазақтардың мәдениетіне, тіліне және әдет-ғұрпына қатты қызығамын. Қазақстан – менің екінші Отаным болып алды» деген екен. Көрдіңіз бе, ағайын, біздің елге таңғалуда, олай болса, туымыз биік, еңсеміз жоғары болсын. Ол елді көтеретін, мақтан ететін «Білімділер» жасасын! Енді, ортаға сайысты қорытындылап, сайысқа қатысушыларды марапаттау үшін әділқазылар алқасына сөз беріледі. (Әділқазылар сөйлейді)

1- Жүргізуші: Тіліміз аман, еліміз тыныш болсын, ағайын. Бүгінгі танымды зияткерлік сайыс көңілдеріңізден шықты деп сенеміз. Келген қонақтарға мың да бір алғысымызды білдіреміз.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Орта мектеп оқулықтары
2. Е. Шаймерденов . Қазак елінің рәміздері. Алматы . «Балауса». 1993
3. Тәрбие құралы журналы
4. Логикалық сұрақтар мен есептер. Алматы. 2012
5. Қ. Алтыбаев . Сан сұраққа саяхат
6. Пособие для занятий по русскому языку в старших классах средней школы

БҚОӘББ «Орал политехникалық колледжі» МҚҚК

Хаттама

05.03.21 жыл

Педагог-төрттеуші қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің оқытушысы Бейлова Маржан Серикбаевнаың І курстың № 2, 6 топтарымен өткізген «Білімділер сайысы» тақырыбындағы сыныптан тыс шарасының талдау хаттамасы

Төрағасы: Махметова А.С.

Хатшысы: Гусманова Ш.А.

Қатысқандар: Н.К.Гильманова, А.Б.Темиргалиева, Г.К.Шарапиева

КҮН ТӘРТІБІ

1. Орал политехникалық колледжінің қазақ тілі және әдебиеті пәнінің оқытушысы М.С.Бейлованың І курстың № 2, 6 топтарымен өткізген «Білімділер сайысы» тақырыбындағы сыныптан тыс шарасын талдау .

Тыңдалды:

Бейлова М.С.: Бүгінгі сыныптан тыс шарамның мақсаты - оқушылардың ойлау қабілетін, ой ұшқырлығын, оқуға ынтасын арттыру; терең білімді және дүниетанымы жан-жақты дамыған, патриот жастарды тәрбиелеу. Түрі екі топтың сайысы түрінде өткізілді. Сайыс жеті бөлімнен тұрды. Әр бөліміне студенттер жауапкершілікпен қатысты. Екі топ та білімдерін ортаға салды. Білім алушылар сабаққа белсенді қатысты .

Сөз алды:

1. Н.К.Гильманова жоғары санатты қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің оқытушысы:

Шара жоспарлы , талапқа сай оздырылды. Суретті сұрақтар өте қызығлықты болды. Жұмбақтардың шешуін тауып үш тілге аударуда асқан қызығушылықпен қатысты. Жан-жақты сұрақтар мен пәнге қатысты сұрақтарға студенттер белсенділік танытты. Сыныптан тыс шара мақсатына жетті.

2. А.Б.Темиргалиева бірінші санатты математика пәнінің оқытушысы:

Маржан Серикбайқызы өткізген интеллектуалды сайыс барысында жүргізушілер жақсы дайындалған. Сахна мәдениеті, оқу мәнеріне дайындалған. Сайыстың барысында студенттер белсенді қатысты. Интеллектуалдық сайыс бірнеше бөлімнен тұрды. Өткізілген шара тақырыпқа сай, тәрбиелік мәні зор.

3. Г.К.Шарапиева жоғары санатты физика пәнінің оқытушысы:

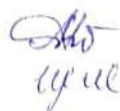
Маржан Серикбайқызы өткізген интеллектуалды сайыс барысында жүргізушілер жақсы дайындалған. Сахна мәдениеті, оқу мәнеріне дайындалған. Сайыстың барысында студенттер белсенді қатысты. Интеллектуалдық сайыс бірнеше бөлімнен тұрды. Өткізілген шара тақырыпқа сай, тәрбиелік мәні зор. Интеллектуалдық ойын материалдары тақырыбына сай алынып дайындалған. Шараға студенттер жақсы дайындықпен келген.

ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Орал политехникалық колледжінің қазақ тілі және әдебиеті пәнінің оқытушысы М.С.Бейлованың І курстың № 2, 6 топтарымен өткізген «Білімділер сайысы» тақырыбындағы сыныптан тыс шарасы мақсатына жетті деп танылсын.

Төрағасы:

Хатшысы:

Махметова А.С.

Гусманова Ш.А.

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Батыс Қазақстан облысы әкімдігінің білім басқармасы
«Орал политехникалық колледжі» МКҚК

«Бекітемін»
Директордың ОЖ
жөніндегі орынбасары
Масалимова Р.С.
« 16 » 02 2021 жыл

«Келісілді»
Директордың ОӘЖ
жөніндегі орынбасары
Махметова А.С.
« 16 » 02 2021 жыл

I курстың № 8А тобына өткізілетін
«Экономика әлеміне саяхат» тақырыбындағы
сабақтан тыс жұмысының жоспары

Мамандығы: 1401000 - Ғимараттар мен құрылымдарды салу және пайдалану
Біліктілігі: 140122 2 – Қаңқа – қаптауыш құрылымдарды монтаждаушы

Орал қаласы, 2021 ж.

Дайындаган:

Экономика пәнінің оқытушысы Абдрахманова Э.К.

ПЦК отырысында қаралды

Хаттама № 8

« 16 » 12 2021 жыл

Келісілді:

ПЦК жетекшісі Бейлова М.С.

Тақырыбы: «Экономика әлеміне саяхат»

Сабақтың мақсаты:

Білімділік: Білім алушылардың экономика туралы түсінігін кеңейту. Білім алушылардың экономикалық білімдерін жетілдіру, экономикалық білім әр адамның ісіне керек екенін ұғындыру, білім алушылардың экономика пәніне қызығушылығын, ой-өрісін және танымдық қабілеттерін қалыптастыру.

Дамытушылық: Білім алушыларды шағын топта жұмыс істеу, тез шешім қабылдау, экономикалық білімдерін дамыта отырып, іскерлік ортада өмір сүруде, қызмет етуде пайдалануына жағдай жасау, білім алушылардың өз ойларын еркін жеткізе білу және өткенді шапшаң еске түсіру дағдыларын қалыптастыру, уақытты тиімді пайдалануды үйрену арқылы шығармашылық қабілетін дамыту.

Тәрбиелілік: Білім алушыларды еңбек сүйгіштікке, отан сүйгіштікке, бір-бірін құрметтеп сыйлауға, адамгершілікке, өздігінен ізденуге тәрбиелеу.

Көрнекілігі: интерактивті тақта, слайдтар, сөзжұмбақ, топтарға мақтау қағазы.

Түрі: аралас ойын сабақ.

Әдісі: Сұрақ-жауап

Пәнаралық байланыс: Саясаттану, әлеуметтану, қазақстан тарихы, информатика.

Кіріспе: Қайырлы күн, құрметті қонақтар, бүгінгі шараға қатысушылар! Бүгінгі «Экономика әлеміне саяхат» атты сайысымызға қош келдіңіздер.

Экономикалық ойлау қоғамдық өндіріс, айырбас, бөлу мен тұтынудың ерекшеліктерін, олардың даму заңдылықтарын және мемлекет, кәсіпкерлер, үй шаруашылығы сол сияқты шаруашылық субъектілерінің экономикалық қызмет аясындағы қыр-сырларын, сондай-ақ жоспарлау мен басқарудың әдістері мен түрлерін бейнелейді.

Экономикалық тәрбие дегеніміз - тұлғаның нарықтық экономика жағдайында шаруашылықты тиімді жүргізу қағидалары мен нормаларына сай, сана-сезімдерін, дағдыларын, іскерліктерін, талаптары мен мүдделерін қалыптастыруға жүйелі және мақсатты ықпал жасау. Ол жеке тұлғаның әлеуметтік құнды, жағымды қасиеттерін қалыптастыруға бағытталған.

Алдарыңызда өз білімімен, ақыл-оймен ерекшеленген 8А тобының білім алушылары.

Сайысқа қатысушылар:

- 1 топ «Нарық»
- 2 топ «Валюта»

Сайысымызға қазылық жасайтын қазылар алқасымен таныс болыңыздар.

1. **Махметова Айша Сағынғалиқызы** – директордың оқу-әдістемелік жұмысы жөніндегі орынбасары;
2. **Бейлова Маржан Серікбайқызы** – гуманитарлық бағыттағы пәндік-циклдік комиссиясының төрағасы;
3. **Гильманова Нурия Кадемқызы** – қазақ тілі пәні оқытушысы.

Бүгінгі сайысымыздың шартымен таныс болайық.

- 1-кезең «Топпен таныстыру»
- 2-кезең «Ширату»
- 3-кезең «Кім тез?»
- 4-кезең «Шынығу»
- 5 – кезең. «Сөзжұмбақ шешу»
- 6 - кезең «Сөз шебері».
- 7 - кезең «Еленген еңбек өнімді»

Ал, ендеше ойыншыларымызға сәттілік тілеп, сайысымызды бастаймыз.

1 топ «Нарық»

2 топ «Валюта»

1-кезең «Топпен таныстыру» кезеңі. Бұл кезеңде ойыншылар топтарымен, ұрандарымен таныстырады. Бұл кезең 10 ұпаймен бағаланады.

2-кезең «Ширату» кезеңі. Бұл кезеңде ойыншыларға сұрақ қойылады. Әр дұрыс жауап 5 ұпаймен бағаланады.

«Нарық» тобына сұрақтары:

1. Бизнес деген не? (Пайда алуға бағытталған экономикалық қызмет, кәсіпкер)
2. Қаржы деген не? (Мемлекет негізіндегі барлық ақша қаражаттары)
3. Экономиканың басты сұрағы? (Не өндіреді? Қалай өндіреді? Тауарлар мен көрсетілетін қызметті кім үшін өндіреді?)
4. Сұраныс деген не? (Белгілі уақыт ішінде бағасы анықталған тауарларды тұтынушылардың сатып алу қабілеттілігі)
5. Баға деген не? (Тауар бірлігіне төленетін немесе сол үшін алынатын ақша көлемі)
6. Пайда дегеніміз не? (Табыс пен шығыс арасындағы айырмашылық)
7. Өндірушілер арасындағы жарыс? (Бәсеке)
8. Тауарды сырттан әкелу (Импорт)
9. Кез-келген тауар құнын білдіретін ерекше тауар (Ақша)
10. Теңгенің шыққан күні (қараша 1993 жыл)

«Валюта» тобына сұрақтары:

1. Бюджет деген не? (Мемлекеттің кіріс пен шығыс жоспары)
2. Кәсіпкерлік бұл (Өндіріс факторларын өзара қосатын және жаңашылдық пен тәуекелділікті қажет ететін қызметтің түрі)
3. Ақша дегеніміз не? (Жалпыға бірдей эквивалент, ерекше тауар)
4. Өндіріс факторлары? (Жер, капитал, еңбек, кәсіпкерлік)
5. Тауар дегеніміз не? (Адамның қажетін өтейтін және сату үшін жасап шығарылған зат, еңбек өнімі)
6. Банк дегеніміз не? (Салымдар қабылдайтын және қарыз беретін қаржылық мекеме)
7. Экономика дегеніміз не? (Экономика (грек тілінен үй шаруашылығын жүргізу өнері) — материалдық игіліктерді өндіру, айырбастау, бөлу және тұтыну үрдісі кезінде адамдар арасында пайда болатын өндірістік қатынастар)
8. Ақшаның тұрақсыздануы, құнсыздануы (Инфляция)
9. Бір мемлекетте қабылданған ақша өлшемі (Валюта)
10. Тауарды сыртқа шығару (Экспорт)

3 - кезең. Кім тез? Анаграмма шешу. Әр дұрыс жауап 5 ұпаймен бағаланады.

«Нарық» тобы

ЖЕҚАТІТКІЛ-Қажеттілік. ОПТРЭСК- Экспорт.

ҰТТНУЫЫШ-Тұтынушы. ШАҚА- Ақша.

ЮДБТЕЖ-Бюджет. АЭОМИОКН-Экономика.

РДНӨШГУ-Өндіруші. КНБА-Банк.

РИФМА-Фирма.

«Валюта» тобы

БАРЖИ-Биржа. ҚСЫАЛ-Салық.

ҚЫАНР-Нарық. КЕШНМ-Меншік.

ПӘКСІЕКР-Кәсіпкер. ТРАУА-Тауар.

Ойыншыларымызға 5 минут уақыт беріледі

«Нарық» тобы

- **Лтаниак** – тұтыну заттарының көлеміне қарай шектелген ақша қаражаты.
- **Рөынірсақ** – белгілі бір өнім өндіретін немесе жеке және заңды тұлғаларға қызмет көрсететін заңды тұлға.
- **Нцокнер** – қатысу жүйесі, мүдде ортақтығы туралы шарттар, қатысу үлесі, патенттік – лицензиялық келісімдер, қаржыландыруға, өндірістік ынтымақтастық негізінде өзара тығыз байланыспен дербес кәсіпорындар бірлестігі.

«Валюта» тобы

- **Ықазр** – жеке, заңды тұлғалар мен мемлекеттің қайтарым негізінде және белгілі бір мерзімге ақшалай қаражат алуы.
- **Таппте** – арнаулы салық рәжимін қолдану құқығын куәландыратын және салық сомаларының бюджетке төленгенін растайтын құжат.
- **Адиснтик** – өндірушілердің өнімді біртұтас сауда кеңсесі арқылы бірігіп сату жолымен бәсекені болдырмау және монополиялық бірігу нысаны.

Дұрыс жауаптары:

- Лтапиак – капитал
- Роынірсэк – кәсіпорын
- Нцокнер – концерн
- Ықазр – қарыз
- Тапнте – патент
- Адиснттик – синдикат

5 – кезең. Сөзжұмбақ шешу. Әр жауапқа 5 ұпай.

«Нарық» тобының сөзжұмбағы

				1	э	к	с	п	о	р	т
				2	к	р	е	д	и	т	
			3	д	о	л	л	а	р		
	4	б	и	з	н	е	с				
		5	к	в	о	т	а				
				6	м	е	н	ш	і	к	
			7	ф	и	р	м	а			
8	м	е	м	л	е	к	е	т			
				9	а	қ	ш	а			

1. Біздің елдің басқа елдерге сататын тауарлары немесе қызмет көрсетулері.
2. Несие
3. АҚШ ақшасы.
4. Пайда алуға бағытталған экономикалық қызмет.
5. Елге әкелуге және елден шығаруға болатын тауарлар санына қойылатын шектеу.
6. Адам, кәсіпорын мемлекет иелік ететін, пайдаланатын және жұмсайтын нәрсе.
7. Тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді өндіруші ұйым.
8. Елдегі билікті іске асыратын ұйым.
9. Тауарлар мен көрсетілетін қызметтерге ақы ретінде қабылданатын нәрселер.

«Валюта» тобының сөзжұмбағы

				1	э	м	и	с	с	и	я
2	м	е	н	ш	і	к					
3	м	о	н	о	п	о	л	и	я		
4		л	и	з	и	н	г				
	5		и	м	п	о	р	т			
	6		ф	е	р	м	а				
				7		и	н	ф	л	я	ц
				8		к	е	д	е	н	
			9		б	а	ғ	а			

- 1 . Ақшаның шығарылуы
- 2 . Адамның, кәсіпорынның немесе мемлекеттің пайдаланатын немесе иелік ететін нәрсесі
3. Басқаларды шеттетіп тастаған бір сатушы рыногы.
4. Несиеге техника алу
5. Біздің еліміздің басқа елдерден сатып алатын тауарлар.
6. Ауыл шаруашылық өнімдерін шығарушы кәсіпорын.
7. Ақшаның құнсыздануы.
8. Елдің шекарасы арқылы өткізілетін тауарларды реттейтін мемлекеттік қызмет.
9. Тауар бірлігінің ақшамен көрінетін

құны.

6 - кезең «Сөз шебері». Бұл шартта сайыскерлер таңдаған тақырыптары бойынша өз ойларын ортаға салады. 10 минут уақыт беріледі.

- Қазақстан экономикасы.
- Егер мен кәсіпкер болсам.

7- кезең. «Еленген еңбек өнімді» деп аталады. Экономиканы дамыту үшін бізге көп еңбек етуіміз керек. Сондықтан Әр топтан топ басшысы шығады, сұрақтарға тез жауап беру керек. Әр жауап 5 ұпаймен бағаланады.

«Нарық» тобы

1. Еңбек мұратқа жеткізер,...(Жалқаулық абыройды кеткізер).
2. Еңбектің көзін тапқан,...(Байлықтың өзін табады).
3. Еңбегің қатты болса,...(татқаның тәтті болар).
4. Еңбек түбі – береке,...(көптің түбі – мереке).
5. Істегенің еліңе жақсы,...(үйренгенің өзіңе жақсы).

«Валюта» тобы

1. Ексең егін,...(ішерсің тегін).
2. Еңбексіз сөнген көмір. (өмір)
3. Көсеуі қысқаның,...(қолы күйер).
4. Берген – алар,...(еккен – оар).
5. Еңбек етсең ерінбей,...(тояды қарның тіленбей).

Сайысымызды қорытындылау үшін сөз кезегін қазылыар алқасына береміз. (*марапаттау*)

Біз қазіргі уақытта әлемдік нарыққа ену шағымызда кездесетін қиыншылықтарды жеңіп, жас қазақстандықтардың бәсекеге қабілеттілігін қалыптастыру үшін, үздіксіз экономикалық білім мен тәрбие беру және оны жетілдірудің жолдарын іздестіру мен ұтымды қолдану жағын қарастыруымыз қажет. Сондықтан да экономикалық білім – заман талабы деп бекер айтылмаған.

Осымен бүгінгі «Экономика әлеміне саяхат» атты сайысымыз өз мәресіне жетті. Көңіл бөліп тыңдағандарыңызға көп рахмет. Сау болыңыздар!

БҚОӘББ «Орал политехникалық колледжі» МҚҚК

ХАТТАМА

05.03.2021 жыл

Орал қаласы

Сабақтан тыс жұмысты талдау отырысының хаттамасы

Төрағасы – Махметова А.С.
Хатшысы – Гусманова Ш.А.
Қатысты: 5 (бес) адам.

КҮН ТӘРТІБІ

1. Орал политехникалық колледжінің 8А тобында өткізілген экономика пәнінің оқытушысы Э.Абдрахманованың «Экономика әлеміне саяхат» тақырыбындағы сыныптан тыс шараны талдау

1. ТЫНДАЛДЫ:

Махметова А.С. – ДОӘЖО:

Орал политехникалық колледжінің 8А тобында экономика пәнінің оқытушысы Э.Абдрахманованың «Экономика әлеміне саяхат» тақырыбындағы сыныптан тыс шарасы өтті. Осы бойынша пікірлеріңізді білдірсеңіздер.

2. **Абдрахманова Э.К. экономика пәні оқытушысы:** Бүгін 8А топта «Экономика әлеміне саяхат» тақырыбындағы сыныптан тыс шарам өтті. Сыныптан тыс шарада түрлі әдістер арқылы студенттердің қызығушылығын оятуға тырыстым. Топтық жұмысты қатарларда орындату арқылы жүргіздім. Сұрақтарға жауап беру, анаграмма шешу, сөзжұмбақ шешу арқылы өз мүмкіндігін көрсету, эссе жазу, т.б. жұмыс түрлері осы мақсатқа қызмет етті. Жоспарлаған жұмыстарым толықтай ойдағыдай жүзеге асты. Студенттер белсенді қатысу арқылы тақырыпты жақсы меңгергенін көрсетті. Сабағым мақсатына жетті деп ойлаймын.

СӨЙЛЕДІ:

Бейлова М.С. гуманитарлық бағыттағы ПЦК төрағасы, қазақ тілі және әдебиеті пәні оқытушысы: Сыныптан тыс шара жақсы ұйымдастырылған. Студенттердің қызығушылығы жоғары болды. Сабақта түрлі жұмыс үлгілері пайдаланылды. Жұмыс барысында студенттердің өткен тақырыптарды да жақсы меңгергені көрінеді.

Экономикалық терминдерді тапқан кезеңде студенттер белсенді қатысып, білім деңгейлерін көрсетті деп санаймын. Сабақ мақсатына жетті деп есептеймін.

Кульмуханова М.Г. орыс тілі және әдебиеті пәні оқытушысы: Сыныптан тыс шара студенттердің қалыптасқан дағдыларды жетік меңгергені көрінеді. Мазмұнды, оқытушының жауапкершілікпен дайындалғаны көрініп тұр. Сыныптан тыс шара қызықты түрде өтті. Мақсатына жеткен сабақ үлгісі деп айтуға болады.

Махметова А.С. директордың ОӘЖ жөніндегі орынбасары:

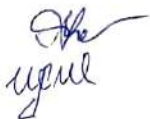
Сыныптан тыс шара 2 топ арасында жарыс түрінде өтті. Шараның құрылымы ұтымды байланысқан, материалдар мазмұнды, тақырыпқа сай іріктелген. Оқытушы жақсы дайындықпен келген. Студенттер де жақсы жұмыстанды. Олар өз пікірлерін дәлелдеді, жеткізді. Әр түрлі тапсырмалар болды. Сыныптан тыс шара мақсатына жетті деп бағалаймын.

ҚАУЛЫ:

1. Орал политехникалық колледжінің 8А тобында өткізілген экономика пәнінің оқытушысы Э.Абдрахманованың «Экономика әлеміне саяхат» тақырыбындағы сыныптан тыс шарасы мақсатына жетті деп танылсын.

Төрағасы:

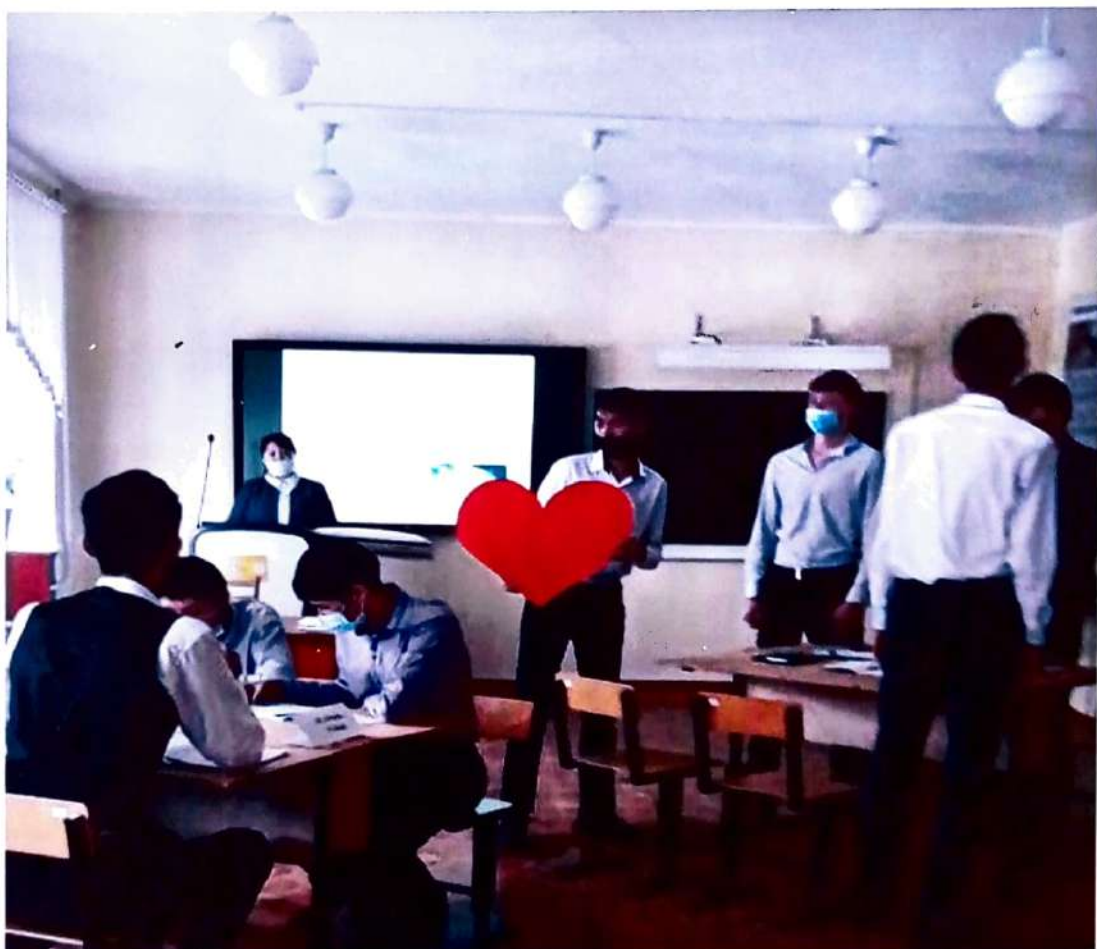
Хатшы:

Махметова А.С.

Гусманова Ш.А

Тақырыбы: «Экономика әлеміне саяхат»

БҚОӘББ “Орал политехникалық колледжі” МКҚК

“КОЛЛЕДЖ ТҒЫНЫСЫ”

әдеби-танымдық журнал №3 2021 жыл

РЕДАКТОР БАҒАНЫ

Шукеева Н.Б.
Орал политехникалық
колледжі директорының оқу-
тәрбие жұмысы жөніндегі
орынбасары

Құрметті оқырмандар, міне, көктемнің шуақты күндері де келіп жетті!

Көктеммен бірге жер дүние жаңарып, жасарған кезеңнің алғыс күнімен басталып, аналар күнімен жалғасып, ұлыстың ұлы күні Наурыз мейрамымен сабақтасуы кездейсоқтық емес деп ойлаймын.

Колледжіміздің журналының келесі санынан өлкеміздің әдеби тынысымен қатар, туған өлкеміздің атақты қаламгелерінің, өңір әдебиетіндегі отбасының ұйытқысы саналатын, жылы жүректі әйелдің бейнесін, ананың болмысын боямасыз көрсетер әдебиет жауһарларымен таныс болып, қалам қайраткерлерінің аналар мен арулардың көркем галереясын қалыптастырған, өзіндік қолтаңбалары көрінер көркем шығармаларымен, таныс боласыздар.

С 8 Марта!

Құрметті Орал политехникалық колледжінің әйелдер ұжымы!

Сіздерді 8-наурыз халықаралық әйелдер күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Әйелдер қауымы әрдайым отбасының ұйытқысы, береке-бірліктің шырақшысы болумен қатар қоғамда да үлкен роль атқарады. Әр адамның өміріндегі қуанышты әрі жарқын сәттердің көп болуына сіздер мол үлес қосып және өмірдің жүгін ер-азаматтармен бірдей көтеріп келесіздер.

Ел басына күн туғанда асыл аналарымыз бен аяулы аруларымыз қиындыққа мойымай, ұлт тағдырына араласты. Еселі еңбегімен және ерен ерлігімен танылған әйелдердің есімдері тарих жылнамасына мәңгілікке жазылып, жадымызда жатталады. Еліміздің сән-салтанаты мен колледжіміздің мерейінің үстем болуында, қашанда нәзік жандардың қажырлы қайратының қарымды үлесі жатыр. Олай болса, көктемнің осынау шуақты мерекесі көңіліңізді нұрға, жүрегіңізді жырға бөлесін.

Орал политехникалық колледжінің директоры Н.Б.Нурпейсов

АНА

Бәрі де, Ана,
Бір өзіңнен басталды.
Сен деп жаздым алғаш өлең дастанды.
Қуандым ба,
Өзің бар деп қуандым.
Жыладым ба,
Өзің жоқ деп жас тамды.
Бәрі де, Ана,
Бір өзіңнен басталды.
Жанарыңнан көрдім алғаш аспанды.
Еркелесем, бір өзіңе еркелеп,
Жасқандым ба,
Тек өзіңнен жасқандым.
Алғашқы дәм, ол да сендік сүт еді,
Ақ сүт берген қашанда үміт күтеді,
Отанымның өзі сенен басталып.
Жауларыма жеткен жерден бітеді.

Қадыр Мырза Әлі

Махамбет мұралары

Махамбет Өтемісұлы - қазақ халқының семсер жырлы батыры, Ақ Жайықтың ары, Нарыннан шыққан нар ұлы, жырларын жер жүзі қазақтары жатқа білетін бірегей акын. Махамбеттің әр сөзі саф алтындай салмақты да түсінікті. Уытты сөзімен елді соңына ерте білген тілге ең күшті, ең бай акын. Ол қазақ тілінің асылын, нағыз шырайын тандап ала білген. Оның өлеңдерінен поэтикалық тілдердің қай-қайсысы да табылды. Бұл жағынан алғанда Махамбетті қазақ тілінің энциклопедиясы деуге болады. Махамбет поэзиясының тілі әрі образды, әрі өткір, әрі күшті болумен қатар, әр сөзі орынды, әр жағдайдың өзіне лайықты, тән болып келеді. Оның тілінің күштілігі де, көркемдігі де мазмұнға бағыныпқылы.

Махамбеттің әр сөзі - құйылған құрыш, қорытылған қорғасын. Махамбет - ерлікті мадақтаған акын. Оның өлеңдері тұтасымен дерлік елдік, жауынгерлік тақырыпқа құрылған. Бұл - Махамбет поэзиясының өзіндік ерекше сипаты. Махамбет поэзиясы таптық, халықтық күрестің негізінде туған. Оның шығармаларындағы тілдік қолданысына келетін болсақ, Махамбетте өзі күрес майданына шыққан территориядағы мекен-жай аттар - топонимдер едәуір кездеседі. Және олар өзінің шек-аумағы жағынан өзара барынша сыбайлас. Ол өзінің ат тұяғы тиген, жорық сапарын кешкен, ең негізгісі күреске себеп болған мекен-жайын ғана тілге тиек еткен. Махамбет өлеңдерінде Еділ, Жайық, Нарын, Сағыз, Жем, Дендер, Жасқұс, Бекетай құм, Теңіз, Арқа атаулары кездеседі. Бәрінде де бұл топонимикалық атаулар жай географиялық ұғым ретінде аталмайды, ел қонысы, халық мекені, шаруа жайы, болашақ, тіршілік кепілі ретінде алынады. «Алақандай Нарында Мүкәммалым шашылды» ("Шашылу"), «Ана Нарында жатқан жас баланың қамы үшін» ("Айныман"), «Біз ер едік, ер едік, Ен Нарында жүргенде...» ("Біз неткен ер"), «Біздің анау Нарында Бір төбелер бар еді» ("Нарында"), «Адыра қалған Нарынның Теңіз деген суы бар», «Мен Нарыннан кеткенмін, Нарынды талақ еткенмін» ("Мен

Нарыннан кеткенмін"), «Кешер еді біздің ел Сонау Еділден бергі жердейін, Қонар еді біздің ел Арқада қоныс шөлдейін» ("Арқаның қызыл изені"), «Айналайын Ақ Жайық! Ат салмай өтер күн қайда?» ("Күн қайда?"), «Еділді көріп емсеген, Жайықты көріп жемсеген, таудағы тарлан біз едік.»

Махамбет жырының тақырыптық сипатын белгілеуде оның тіліндегі халық, ел, жұрт, алаш сөздері мен ер, батыр, хан, сұлттан, жау, дұшпан, туыстық атаулардың келу реті мен жиілік саны елеулі қызмет етпек. Айталық, алаш сөзі мына жағдайларда кездеседі: «Атанның жолын құмаса, Алаштың байлығынан не пайда?», «Алты сан Алаш ат бөліп, Бесеуіміз жүргенде, Алашқа болам деуші едік.», «Алаштағы жақсыдан батасын алып, дәм татып.»

Қазір өз қазағымызға өз ана тілін өткізе алмай жатқан мына заманда, ұлттық намысын жоғалтқан, ұлттық санасын солғындатқан, сөйтіп қазақ атын жамылғаны болмаса жаттанып, өзгеленіп бар жатқан жігерсіз, жетесіз қандастарымызға өлі денеге де жан бітірер оның қаһарлы жырлары аса керек-ақ. Қазақ сөзінің есінді жиғызар әл-қуаты, қамал бұзар қаһарлы, өңменіңнен өтер өткірлігі батырлыққа, ерлікке, отансүйгіштікке жетелер жойқын көпірі - бәрі, бәрі Махамбет өлеңдерінде тұнып тұр. М.Әуезов сөзімен айтқанда, "Бүкіл XX ғасыр әдебиетінде қимыл мен күрес жырын Махамбеттей жырлаған акын болған емес. Алды да, арты да - бір өзі."

Арсен Идеятов 212 топ студенті

Дарабоз оқу орталығы ұйымдастырған республикалық ғылыми жұмыс конкурсының бас жүлде иегері

Гражданин!

В этом слове - весомость,
размах, высота.
Тот достоин его, чья душа
пред Отчиной чиста.
Турсынхан Абдрахманова

Накануне Дня благодарности мой дедушка Гайса Мендигалиев посоветовал изучить биографию первого директора совхоза "Правда" Джамбейтинского района Виктора Игнатьевича Шубина. Он внес значительный вклад в сельское хозяйство не только нашей области и республики, но и Советского Союза. Его талант лидера и организатора был самобытен. В его личность изначально родителями в далеком сибирском селе была заложена возможность и мотивация к беспредельному совершенствованию стать лучше, добрее, умнее, щедрее в отношении к людям. Он из поколения тех, у кого был постоянный вопрос к себе: "Что сделаю я для людей?"

Родился в крестьянской семье, был старшим из трех детей. В 30-е годы переехали из Красноярского края в южный Талгар Алма-Атинской области. После школы поступил в зооветеринарный институт. По направлению работал старшим зоотехником совхоза "Восточный" Акмолинской области. В годы Великой Отечественной войны воевал на Северо - Западном фронте. Под Старой Руссой получил тяжелое ранение. После демобилизации работал по специальности в совхозах Чимкентской и Кокчетавской областей. В 1950 году был назначен директором конезавода №117, приказ подписан заместителем министра сельского хозяйства по коневодству Семеном Буденным. Через 6 лет конезавод и совхоз объединили, директором зерносовхоза имени газеты "Правда" стал Виктор Игнатьевич. Среди жителей совхоза много было тех, кто откликнулся на призыв ехать осваивать целинные и залежные земли со многих уголков огромной страны: русские, украинцы, немцы, белорусы, татары, поляки, в том числе и депортированные народы - представители 17 национальностей. Шубину В.И. удалось создать единый сплоченный коллектив, нацеленный на достижения. За короткий срок совхоз стал передовым, награжден орденом Трудового Красного Знамени.

В 1957 году за сдачу в закрома Родины 1 миллиона 800 тысяч пудов хлеба Виктору Игнатьевичу присвоили звание Героя Социалистического Труда. Как директор всегда заботился о людях, создавал комфортные условия на полеводческом, животноводческом комплексах. В селе Тоганас построили центральную усадьбу, котельную, Дворец культуры, больницу, стадион, магазины, столовую, баню. Улицы озеленены, тротуары асфальтированы. В 1968 году совхоз признан образцово-показательным хозяйством. Жители совхоза и четырех ферм были обеспечены благоустроенным жильем. Правдинцы гордились своим директором. Ещё в детстве маленький Виктор выработал для себя правила жизни, состоящие из высоких моральных принципов, которым следовал потом всю жизнь: трудолюбие, доброта, милосердие, целеустремленность, интеллект. Я благодарен Шубину В.И. за служение людям, за сохранение культуры межнационального общения, за вклад в сельское хозяйство. Я горжусь таким гражданином и человеком, как Виктор Шубин!

Мен қазақ қыздарына қайран қалам!

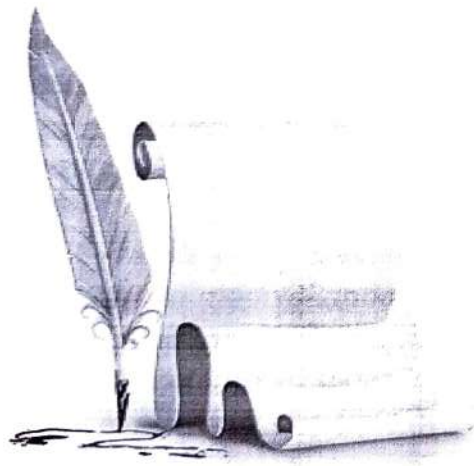
*Мен қазақ қыздарына қайран қалам
Мен қазақ қыздарына қайран қалам,
Жанары жаны жаздай жайраңдаған.
Қыз өссе-елдің көркі-деген сөзді,
Қапысыз қалай айтқан қайран бабам.*

*Намысын бермеу үшін жатқа қолдан,
Арулар аз болды ма атқа қонған.
Көңілде қалған сыз бар өткен күннен,
Өмірде қалған із бар Ақтабаннан.*

*Жасырмай айтар болсам жан сырымды,
Тағдырың қарауылға қанша ілінді.
Ерліктің қос қанаты деп білем мен,
Аяулы Әлия мен Мәншүгімді.*

*Сүймеген сені азамат, азамат па?
Көңілің тәрізді аппақ таза мақта.
Бәрін айт, бірін айтта лайықсың,
Қазақтың қызы деген ғажап атқа.*

Жұбан Молдағалиев

Мен осы шығармалды жазуға отырған сәттен көп ойладым. Көп іздендім. Осы күннің түп-төркініне үнілдім. Мәні мен мазмұнына бойладым. Осы уақыттың ішінде мен кімге не үшін, неше рет өз алғысымды білдіргенімді ойладым. Ұстазымыз тапсырма бергенде ол-онай жаза салатындай көрінген. Дегенмен қолыма қалам алып, жазуға отырған сәтте бастап кету мен үшін киын болды.

Шуақты көктемнің алғашқы күнімен түспә-түсі келетін мерекеде Қазақстандағы өзге этнос өкілдері киын-қыстау кезеңде құшақ жая қарсы алған кеңпейіл де қонақжай қазақ халқына алғыс айтады. Яғни, 1 наурыз елімізде жалпыхалықтық мереке – алғыс айту күні. Бұл күні қазақстандықтар бір-біріне құрмет көрсетіп, ризашылығын білдіреді. Қазақстан халқы бұл мейрамды алғаш рет 2016 жылдың 14 қаңтарында ҚР Тұңғыш Президенті-Елбасы Н.Ә.Назарбаев Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылған күнін, яғни 1 наурызды Алғыс айту күні етіп жариялады. Міне, осы күннен бастап жыл сайын мереке ретінде өткізіліп келеді. Алғыс айту мерекесі күні туралы ҚР Тұңғыш Президенті-Елбасы Н.Ә.Назарбаев «Қазақстан халқы ассамблеясы құрылған күн, яғни 1 наурызды жыл сайын барлық этностың бір-біріне және мейірбандық танытып, ол адамдарды өз туғандықтан қабылдаған қазақтарға алғыс айту күні ретінде атап өту әділетті болар еді. Бұл күн бізді бұрынғыдан да гөрі жақындастыра түспек. Бұл күн мейірімділіктің, бүкіл қазақстандықтардың бір-біріне деген достығы мен махаббатының жарқын мерекесі бола алар еді», - деген болатын.

Сонымен қатар «Ризашылық» атты ақцияның негізін қалаушы Сара Алпысқызы екенін бірі білсе де, бірі біле бермейтіндігі өкінішті - ақ. Жылдың бір күнінде не үшін рахмет айту керек екенімізді көкейімізге түйе жүрсек артық етпейтінін мойындайтынмыз хақ. Қазақстан халқы Ассамблеясы «1 - наурыз – Алғыс айту күні» ризашылық пен алғыс, сыйластық құндылығы туралы түсініктерін кеңейту, үлкен кішіге деген сүйіспеншілігін, сыпайылық қарым - қатынасын дамыту, әдептілікке, кішіпейілдікке, ізеттілікке тәрбиелеу мақсатында арнайы бір күнді бекітіп, жоғары деңгейде мерекелеуді ұрдіске айналдырған елдердің бірі екендігін түсіндім.

Төменгі сыныптарда оқып жүргенде танысқан Ж.Молдағалиевтің «Ар-ұят туралы» өлеңінен көзгірі жастардың бойында үлкенге құрмет пен кішіге ізеттің азайып бара жатқанын білдік. Біздің ата-аналарымыз ұят пен намысты жоғары қоя білді, сол себепті де бір-бірінің қадір-қасиетін, өмірдегі орнын білді деп ойлаймын. Қазіргі ғылым мен техниканың дамыған заманында және интернет заманында жастар үлкеннің, достың, бауырдың қадірін түсінбейтіндей қатыгезденіп бара жатқан жоқ па деген ұғым пайда болды. Себебі қолымыздан телефон түспей, онда да бауырымызға «Қайырлы таң! Аман өрдіңіз бе?» деген сөзді тілемейтін жағдайға жеткен жоқпыз ба деп ойладым?! Осы шығарманың негізінде сан сұрақтың жауабын табуға тырыстым.

Мен сонша көп өмір сүріп, көпті көрмесем де кімге өз алғысымды айтып, кімнен кешірім сұрай білдім? деген сұрақтың жауабын іздедім.

Әрине, ең алдымен маған өмір сыйлаған Ата-анама алғыс айтамын. Тұн ұйқысынан төрт бөліп, мәпелеп, суықтасам емдеп, жыласам жұбатып, реңжісем уатып, жоғымды жетістіріп, көңілімнен шығуға тырысқандары үшін Алғыс айтамын. Ата-ана алдындағы борышымды адал атқару азаматтық парызым деп түсінемін.

Екінші кезекте Апатайыма Алғыс айтамын. Апатайым мен үшін бар көмегін аямай, менің жақсы оқуыма, тәртібіме ата-анамнан кем көңіл бөлмейді, сол себепті де мен оны ұятқа қалдырмауға тырысамын. Бірақ бірде-бір рет мен Апатайыма көзбе көз осы жақсылығы үшін өз алғысымды білдірмеппін. Болашақта тек жақсылығыммен қуантсам алғыс айтқандық деп түсінер деп ойлаймын. Себебі көзбе көз айта аламын ба, жоқ па білмейді екенмін.

Келесі кезекте ұстаздарыма Алғыс айтамын, себебі менің білім алуғағы баспалдағымды дұрыс қалағандары үшін. Әр қателігімді кешіргендері үшін және сынап да тәрбиелей де білгендері үшін басымды иіп Алғыс айтамын. Ауылғағы ұстаздарымның берген тәлім-тәрбиесін колледжде де жалғастырып жүрмін. Жақсы группаластар таптым, салмақты да салмақты ойы бар, тәжірибелі куратор таптым, сөзге шешен, өз ісінің майталманы өндірістік оқыту шеберін кезіктірдім, осының барлығы үшін Ризамын және жаратқанға Алғысым шексіз. Болашақта жақсы білім алып, өз мамандығымның шебері атану үшін жоғары білім алып, ұстаздарымның берген тәрбиесінің арқасында Азамат боламын деп ойлаймын. Бәрі үшін Алғысым шексіз.

Туған жеріме де алғыс айтуым келеді. Байлығы тайдай тулаған, шыр шықса демалушылар мекеніне айналған Шалқар жағасында дүниеге келіп, тәрбиеленгенім үшін мың Алғыс. Туған жерім туралы айтар тарихи деректер көп, дегенмен маған осы жердің топырағынан жаралу бұйырғанына сансыз шүкіршілік етемін.

Алғыс айту – жаныңның жарышысы бір сөзбен айтқанда «жайылсаң жастар жастық, көсілсең көлденең көрпе» бола білген барлық жандарға шын көңілден алғысымен рахметін айту, жүрек жарды жылы лебіз сөзін тілге тиек етуі деп білемін.

Пәндешіліктен білім де білмей жақынның білімін көңіліне қаю салып жататынымыз да рас. Мен жақтап қандай бір қателік кетсе, осы орайды пайдалана отырып кешірім сұрауды жөн көрдім. Уақыттың өтетіні рас, көп нәрсенің ұмытылатыны рас. Бірақ өмір бірақ рет беріледі деген баршамызға аян қағида бар. Ол қандай заманда, қандай жағдайда өтсе де бәрібір қымбат. Айналымдағы жанымызда жүрген жақсы жандардың қадірін білу керек деп ойлаймын. Барынша осы айналымдағылардың таңдай қағып сүйсінетіндігі қасиеттерін өне бойыма сіңіруге тырысамын.

Ризашылық-адамның басқа адамнан көрген жақсылығы, көмегі, көңілі үшін қанағаттанушылық және алғыс білдірушілік сезімі деп түсінемін.

Топта өткен тәрбие сағатында Алғыс түрі және кімге, неге, не үшін Алғыс айтуға болатынын санамалап айтып, таныстық. Мен де өз тарапымнан көңіліме қонақ жандарға Алғысымды білдіріп деп ойлаймын. Жалпы, барша жандарға Алғыс айтамын. Кең пейіл дархан даласы бар Қазақ деген ұлттың ұрпағы болғанымды Мақтан тұтамын және Алғыс айтамын.

Ақұштап Бақтыгереева: «Сіңіліге сыр»

Аяулы сіңілім, осал да болма, ойынан оңай адасқан.
Өжетте болма, орынсыз сөзге таласқан.
Алдымен, қызға керегі – пәктік, адалдық,
Сонан соң, жаным, жаз мінез керек жарасқан.

Айтарым тағы, берік бол сертке, бір сөйле,
Сабырлы таудың мінезі керек күлсең де.
Қыз мінез деген – сұлулық сыры өмірдің,
Жұмбақтай қиын жатқандай болсын бір сенде.

Десек те біздер жастықтың сырын аз ұқтық,
Өмірдің жолы болмайды тегіс жазықтық.
Ісіңнен кейін, есіңе сақта, жарқыным,
Жеңілмес мықты қаруың сенің – нәзіктік!

Қайғының жүгі жаныштап сені жатса да,
Досыңды тағдыр тәлкегі – сол деп тастама.
Дұшпаның сенің ойласа алуан қастандық,
Қалайда өзің жақсылық ойла басқаға.

Қадірлер сонда қалтқысыз танып асыл ер,
Өзгелер сені адамның бірі – осы дер.
Арыңа тиіп, жолыңды кескен тентектер,
Алдыңа келіп, кейін өздері бас иер!

Ұлыстың ұлы күні

Наурыз — қазіргі Григориан күнтізбесіндегі 3-ші келетін март айына сай қазақша атауы.

Наурыз - түркі тайпаларының мүшел есебі бойынша жыл басы саналатын бірінші ай. ойын-сауық және наурызкөже жасау мерекесі. Бұл күні қазақтар да наурыз жырын айтып, наурыз тойын өткізеді. 1917 жылғы қазан төңкерісінен кейін құрылған Кеңес өкіметі бұл мерекені діни кертартпа рәсім деп тауып, 1926 жылдан ресми тойлауға тыйым салды. Тек елімізде демократиялық агым бел ала бастаған 1988 жылдан бүкілхалықтық мейрам ретінде атап өтілетін болды. Абай «Біраз сөз қазақтың қайдан шыққаны туралы» деген тарихи мақаласында Наурыз тарихын көшпелі халықтардың сонау «хибаги», «хузаги» деп аталған заманға дейін апарып: «Ол күнде Наурыз деген бір жазғытұрым мейрамы болып, наурызнама қыламыз деп, тамаша қылады екен. Сол күнін «Ұлыстың Ұлы күні» дейді екен», - деп жазады. Акын Наурыз тойын дінге жанастырмай, кектем мерекесі екенін ашық жазады да, «Ұлыстың Ұлы күні» деген сөздің өз заманында алғашқы мәнін өзгертіп, Құрбан айтқа байланысты айтыла бастағанын ескертеді

Наурыз, март (парсыша «нау» (жаңа) және «рыз» (күн) – Жаңа жылдың бірінші күні деген мағынаға ие. Ол – күнтізбелік жылдың үшінші айы (31 тәулік), көктемнің басы. Қазақтар бұл мейрамды Әз-Наурыз мейрамы деп те атайды. Халықтың ежелгі наным-сенімінде наурыздың алғашқы үш күнінде жер-көкті жарып ерекше дыбыс (гүл) естіледі. Мұны тек қана жұмақтан шыққан қой, сол арқылы оны бағып жүрген қойшы ғана естиді. Бұл күні бүкіл табиғатқа, тіршілік иесіне, өсімдік, жан – жануарға ерекше сезім, қуат, қасиет нұры құйылады. Сол себепті, халқымыз «Әз болмай, мәз болмайды» деген.

Көне мейрам Наурызды әлемнің көп халықтары тойлаған, қазір де тойлай- ды. Сондықтан да оны халықаралық мейрам деп те атауға болады. Наурыз мей- рамын ежелгі гректер «пат- рих», бирмалықтар «су мей- рамы», тәжіктер «гүл гар- дон», «бәйшешек», «гүлнау-рыз», хорезмдіктер «наусарджи», татарлар «нардугаш», бұрыттар «сагаан сара», соғдылықтар «наусарсыз», армяндар «навасарди», чуваштар «норис ояхе» деп әрқилы атап, тойлаған. Ал енді, Рим республикасында біздің дәуірімізден бұрынғы VIII ғасырдың орта шенінен бастап қолданылған күнтізбеде Жаңа жыл наурыз айынан басталып, қа- зіргі күнтізбелерінде әлі күн- ге дейін сақталып отыр. Римдіктер жылдың бірінші айын соғысқа тиым салушы құдай Мартиус атымен март деп атаған. Көнедегі Русьте де хрис-тиан діні қабылданғанға дейін Жаңа жылды бірінші март күні қарсы алу дәстүрі болған. Бұл күні Русь халқы мынандай әдет – ғұрыптар жасаған: 1. Құт құдайының құр- метіне деп шырақтар жағып, оны шиіе ағаштарына ілген. 2. «Түрлі аурулар мен пә- ле – жаладан сақтайды» деген ырым, сенім бойынша дастарқан басына жиналған әрбір шаруаның алдына үш бас сарымсақ пен столдың нақ ортасына бетін шөп- пен жапқан 12 тал пияз қойылып, Наурыз күні ертедегі грек патшасы алтын тағынан тү- сіп, өзіне ұнаған қызметшісіне бір күн өз орнын берген. Басарғы Иран патшасы әділ уәзіріне өз шапанын сыйға тартқан. Осы дәстүрлер жөнінде кейінгі кезде басылым беттерінде жазылып та жүр. Наурызды кім қалай тойлаған? Ұлы ғұламалар Әбу Райхан Бируни, Омар Хайям тә-різді әлем таныған тарихи тұлғалардың еңбектеріндегі Шығыс халықтарының Нау- рыз мейрамын қалай той-лағаны туралы деректерге назар аударсақ, көпесі тілдес халықтардың Наурызды бірнеше күн тойлағанын білеміз.

Кәсіби байқау жүлдегерлері

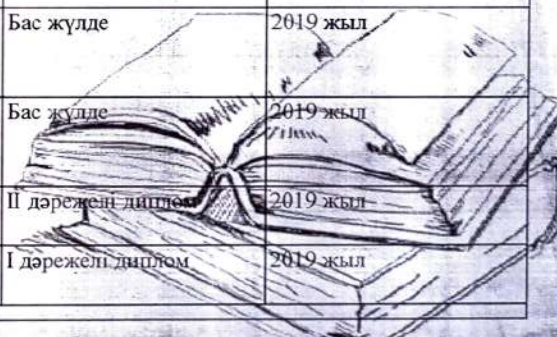
Жетістік мінбері

№	Қатысушының аты-жөні	Конкурс атауы	Нәтижесі	Мерзімі
Халықаралық				
	Бейлова М.С.	Халықаралық педагогикалық конкурсы «Үздік жарияланым» аталымы бойынша «С.Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы»	I орын	2020 жыл
	Шахаев Т.Е.	«Білімнұр» халықаралық интернет журналының ұйымдастырған шығармашылық байқауда «Үздік портфолио» аталымы	I орын	2020 жыл
	Шахаев Т.Е.	«Білімнұр» халықаралық интернет журналының ұйымдастырған шығармашылық байқауда «Үздік презентация», аталымы	I орын	2020 жыл
	Шахаев Т.Е.	«Білімнұр» халықаралық интернет журналының ұйымдастырған шығармашылық байқауда «Үздік сабақ» аталымы	I орын	2020 жыл
	Дарғалиева Ф.М.	«Заманауи сабақ» республикалық байқауы	I орын	2019 жыл
	Горлов М.П.	«Енбекті қорғау бойынша үздік техникалық инспектор-2019» II рес конкурсы	Номинация	2019 жыл
	Нуржанов А.И.	Білім беру және оқыту саласындағы инновациялық-әдістемеліктер әзірлемелердің витринасы	Үздік ондықтың қатарында	2019 жыл
	Султанова Г.А.	«Үздік ашық сабақ» республикалық оқытушылар сайысы	I орын	2019 жыл
	Дарғалиева Ф.М.	«Ұстаз үні-2019» республикалық байқауы	I орын	2019 жыл
	Дарғалиева Ф.М.	Республикалық «Үздік сабақ жоспары байқауы	II орын	2019 жыл
	Сахиев М.А.	«Ұлағатты ұстаз әлемі» республикалық байқауы	I орын	2019 жыл
	Нуржанов А.И.	«Ұстаз үні-2019» республикалық байқауы	I орын	2019 жыл
	Нурмуханов К.Б.	III «Үздік педагог-2020» республикалық кәсіби сайысы	I орын	2020 жыл
	Бейлова М.С.	«Үздік педагог портфолиосы» республикалық оқытушылар сайысы	II орын	2020 жыл
	Гусманова Ш.А.	«ІУ педагогикалық креатив» республикалық кәсіби сайысы	I орын	2020 жыл
	Гусманова Ш.А.	III «Үздік педагог-2020» республикалық кәсіби сайысы	II орын	2020 жыл
	Гусманова Ш.А.	Үздік заманауи сабақ» республикалық шығармашылық байқауы	III орын	2020 жыл

Студенттердің жетістіктері

Құттықтаймыз

№	Қатысушының аты-жөні	Конкурс атауы	Нәтижесі	Мерзімі
Халықаралық				
	Байзуллина А.К. Жетекшісі Бейлова М.С.	ҮШ халықаралық студенттердің ғылыми-практикалық конференциясы «ВИВАТ, Наука-2019»	I дәрежелі диплом	2019 жыл
	Матвиенко М.С. Жетекшісі Заварзин С.А.	ҮШ халықаралық студенттердің ғылыми-практикалық конференциясы «ВИВАТ, Наука-2019»	I дәрежелі диплом	2019 жыл
	Мухатов А.Б. Жетекшісі Шахаев Т.Е.	ҮШ халықаралық студенттердің ғылыми-практикалық конференциясы «ВИВАТ, Наука-2019»	I дәрежелі диплом	2019 жыл
Республикалық				
	С.Зияденов Жетекшісі Шангереев А.Г.	Worldskills Kazakhstan» Ұлттық чемпионаты	III дәрежелі диплом	2019 жыл
	С.Кажғалиев Жетекшісі Нурмуханов К.Б.	Worldskills Kazakhstan» Ұлттық чемпионаты	Медальон	2019 жыл
	Идеятов А. Жетекшісі Гусманова Ш.А.	Республикалық оқушылардың ғылыми жұмысы	Бас жүлде	2019 жыл
	Кабесов Н. Жетекшісі Дарғалиева Ф.М.	Республикалық Жас толқын байқауы	Бас жүлде	2019 жыл
	Живетин В. Жетекшісі Султанова Г.А.	Республикалық Жас толқын байқауы	II дәрежелі диплом	2019 жыл
	Сергеев С. Жетекшісі Бейлова М.С.	Республикалық Жас толқын байқауы	I дәрежелі диплом	2019 жыл

Сіз білесіз бе?

Дүние жүзінде халық та, соған орай тіл де көп. Ғалымдар соңғы кездерге дейін дүние жүзінде екі мыңнан астам немесе үш мыңға жуық тіл бар деп келген еді.

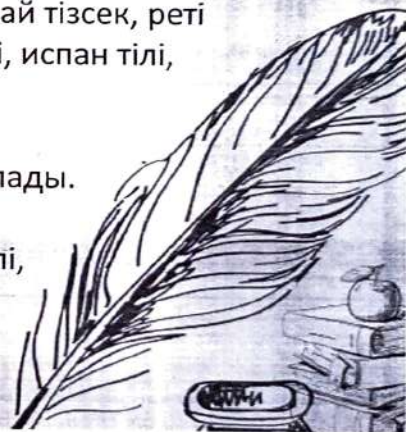
1980 жылы Герман Федерациялық Республикасында жарияланған мағлұматтарға қарағанда 5661 тіл бар екен.

Қазір дүниеде 2796 түрлі тіл қолданылады. Қолданатын жан саны 50 миллионнан асатын тіл – 13.

Егер бұл тілдерді қолданатын жан санының аз-көптігіне қарай тізсек, реті мынандай болады: қытай тілі, Һинді-ордо тілі, ағылшын тілі, испан тілі, итальян тілі.

Бұл тілдер 65 мемлекетте мемлекеттік тіл ретінде қолданылады.

Дүние жүзінде ресми тіл саны алтау: қытай тілі, ағылшын тілі, орыс тілі, испан тілі, француз тілі, араб тілі.

БҚОӘББ «Оралполитехникалықколледжі» МҚҚК**ХАТТАМА**

05.03.2021 жыл

Орал қаласы

Сабақтан тыс жұмыстарды талдау отырысының хаттамасы

Төрағасы – Махметова А.С..

Хатшысы – Гусманова Ш.А.

Қатысты: 5 (бес) адам .

КҮН ТӘРТІБІ

1. Орал политехникалық колледжінде өткен гуманитарлық ПЦК апталығының жоспарына сай жарияланған әдеби-танымдық журналды талдау

1. ТЫҢДАЛДЫ:**Махметова А.С.– ДООЖО:**

Орал политехникалық колледжінде гуманитарлық ПЦК апталығының жоспарына сай жарияланған әдеби-танымдық журналды талдап пікірлеріңізді білдірсеңіздер.

Шукеева Н.Б.: Гуманитарлық пәндер мұғалімі ретінде ПЦК апталығында жұмыс бөлісу кезеңінде қазіргі кезеңнің ерекшелігіне қарай әдеби-танымдық журнал шығаруды жоспарладық. Журналдың кіріспе сөзінде журналда жарияланған материалдарға байланысты пікір білдірілсе, журнал колледж директорының мерекелік құттықтауымен ашылды. Журналды осы айдағы мейрамдарға сай материалдар, алғыс айту күніне сай ұйымдастырылған эссе байқауының жеңімпаздарының жұмысы, аналар, қыздар тақырыбындағы өңір әдебиеті өкілдерінің шығармалары, студенттердің оқуындағы бейнежазбалар, 22 наурыз мейрамының тарихы туралы мәліметтер қамтылып, студенттердің танымдық өресін көтеруге қызмет етеді деп ойлаймыз.

Гусманова Ш.А.: Сонымен қатар журналда өлке әдебиетіне арналған материалдар жарық көрді. таңдап алынған өлеңдер де өңір қаламгерлерінің шығармаларынан алынды. Студенттердің ғылыми жұмысы, байқаулардағы жетістіктері оларды ынталандыру мақсатында жарияланса, таным айдарында жарияланған материалдар арқылы студенттер пайдалы деректер алды деп ойлаймын. Жалпы журнал электронды түрде колледждің ютуб каналына салынды. Журналда жарияланған жан-жақты материалдар студенттер үшін дамытушылық, танымдық, ынталандырушылық мақсатта жинақталды.

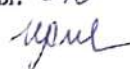
СӨЙЛЕДІ:

1. Гильманова Н.К.: Журналда түрлі тақырыптар қамтылған, әсіресе студенттердің жұмыстары, олардың жетістіктерінің көрсетілуі оларды ынталандыруға септігін тигізеді деп ойлаймын. Журналда маусымдық ерекшеліктер де ескерілген. Жарияланған материалдар тиімді іріктелген.

2. Кульмуханова М.Г.: Әдеби журналда Ақ Жайық әдебиеті, өкілдері, шығармалары қамтылуы апталық жоспарына сәйкестікті аңғартса, наурыз айындағы мерекелерге қатысты материалдар уақытпен үндестікті байқатады. Оқушылардың жұмысының жариялануы студенттерді ғана емес, жетекшілері біздердің де мәртебемзді көтеріп тастады. Журналдың мазмұндық, құрылымдық жағы сәтті ұйымдастырылған.

Қаулы:

1. Орал политехникалық колледжінде өткен гуманитарлық ПЦК апталығының жоспарына сай жарияланған әдеби-танымдық журналды талапқа сай жасақталған деп танылсын.

Төрайымы: Махметова А.С.
Хатшы: Гусманова Ш.А.

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Управление образования акимата Западно-Казахстанской области
ГККП «Уральский политехнический колледж»

«Утверждаю»
Заместитель директора
по учебной работе

Масалимова Р.С.
"07" 02 2021 года

«Согласовано»
Заместитель директора по
по учебно-методической работе

Махметова А.С.
"05" 02 2021 года

План внеклассного мероприятия, проведенного в №4 группе
1 курса на тему «День благодарения»

Специальность: 1201000 – Техническое обслуживание, ремонт и эксплуатация
автомобильного транспорта
Квалификация: 120101 1 – Водитель
120107 2 – Слесарь по ремонту автомобилей

Подготовил: преподаватель русского языка и литературы Еспанова М.Г.

Рассмотрено на заседании ПЦК

Гуманитарного направления

Протокол № 6 «16» 02 2021 г.

«Согласовано»

Председатель ПЦК Бейлова М.С.

1 Наурыз – Алғыс айту күні 1 Марта – День благодарности

1 марта в республике будут официально праздновать День благодарности. Соответствующий Указ (№173 от 14 января 2016 года) о внесении дополнений в документ «О профессиональных и иных праздниках в Республике Казахстан» подписал Нурсултан Назарбаев.

Было бы справедливым день образования Ассамблеи народа Казахстана – 1 марта – ежегодно отмечать как день благодарности всех этносов друг к другу и к казахам, проявившим милосердие, принявшим этих людей»

**«Этот день может стать ярким праздником милосердия,
дружбы и любви всех казахстанцев»**

23 апреля 2015 года
Из выступления Президента Казахстана
Н.Назарбаева на XXII сессии
Ассамблеи народа Казахстана

День благодарности приурочен к важному для всех граждан республики событию – созданию 1 марта 1995 года Ассамблеи народа Казахстана. Цель Ассамблеи — повседневно слышать голос человека, голос каждого народа любой национальности.

Сегодня Ассамблея является одним из важнейших институтов, на который опирается Программа развития нашей страны «План нации – сто шагов по реализации пяти институциональных реформ» Президента Н.Назарбаева.

КОНЦЕПЦИЯ ПРАЗДНОВАНИЯ ДНЯ БЛАГОДАРНОСТИ

Мир и согласие в полиэтническом Казахстане – результат высокой культуры и мудрости казахстанцев, взвешенной и дальновидной политики в сфере общественного согласия и общенационального единства.

Общая историческая судьба этнических групп, населяющих современный Казахстан, позитивно отразилась на менталитете народа, его жизненных представлениях и устремлениях, сформировала общие для всех этносов ценности и идеалы.

В течении XX века на территории Казахстана шел сложный процесс формирования многоэтнического общества и народа. В начале века в Казахстан было переселено 1 миллион 150 тысяч человек из России, Украины и Белоруссии для освоения пустующих земель.

В 30-е годы XX века из центральных районов бывшего СССР в Казахстан было сослано 250 тысяч крестьян. В это же время на строительство промышленных объектов со всех уголков страны было переселено порядка 1,2 миллиона человек. В разные годы в Казахстан были депортированы 800 тысяч немцев, 102 тысячи поляков, 550 тысяч представителей народов Северного Кавказа, около 100 тысяч корейских семей из Дальнего Востока. В целом с начала XX века в Казахстан было переселено 5,6 миллиона человек. Казахские семьи, находившиеся в сложных экономических условиях, приняли все приезжие народы.

Учитывая исторические факты и в целях укрепления единства народа Казахстана при консолидирующей роли казахов, Президент Республики Казахстан на XXII сессии Ассамблеи народа Казахстана выступил с предложением об учреждении 1 марта – Днем благодарности всех этносов друг к другу и казахам.

Идеология Дня благодарности отражает ценности общенационального значения, способствует дальнейшей консолидации народа Казахстана.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ ПРАЗДНИКА

Целью Праздника – День благодарности является сохранение и развитие единства многонационального Казахстана на основе общей истории, памяти о современных трудностях, пережитых благодаря поддержке казахов и всех этносов друг к другу и к казахам.

Задачи:

Укрепление казахстанского патриотизма на базе ценностей «Мәңгілік Ел», как фактора общенациональной консолидации, внутривластной стабильности, гражданского мира и межнационального согласия;

формирование уважения к культуре и традициям всех этносов и казахского народа, укрепление общественного согласия и национального единства, дружбы между различными этносами, а также координация всех благотворительных мероприятий под эгидой Ассамблеи народа Казахстана;

формирование казахстанской гражданской идентичности и конкурентоспособной нации, объединенной общенациональной патриотической идеей «Мәңгілік Ел» на основе казахстанского патриотизма, гражданской и духовно-культурной общности народа Казахстана при консолидирующей роли казахского народа.

Идеология праздника должна отображать ценности, направленные на расширение в обществе понимания, уважения и знания истории появления на территории Казахстана различных этносов, сложностей, связанных с обустройством на неосвоенных территориях и участия казахов в судьбе этносов и в целом в процессе формирования современного полиэтнического казахстанского общества.

РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРАЗДНОВАНИЯ ДНЯ БЛАГОДАРНОСТИ СТАНУТ:

достижение сближения всех казахстанцев как единого народа;

формирование системы ценностей, основанных на общенациональной патриотической идее «Мәңгілік Ел»;

укрепление стабильности, казахстанской идентичности и единства, закрепление в общественном сознании общенациональной патриотической идеи «Мәңгілік Ел»;

дальнейшее совершенствование казахстанской модели общественного согласия и общенационального единства;

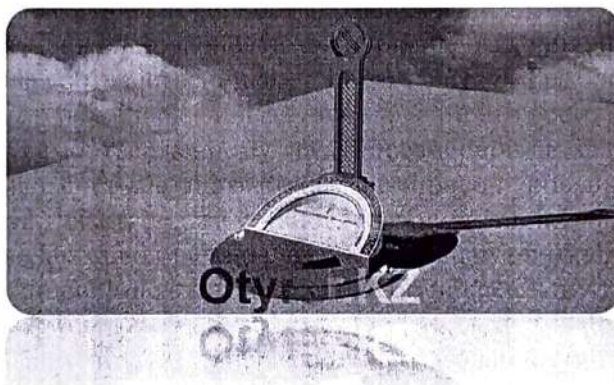
дальнейшее укрепление роли Ассамблеи народа Казахстана в жизни общества и государства.

Результатом реализации данной Концепции следует считать формирование гражданской и духовно-культурной общности народа Казахстана. Казахстанцы должны осознать историческую роль казахского народа и построении общества, основанного на мире и согласии.

Наша страна священна не только для казахов, она стала родной и любимой для представителей более ста проживающих здесь этносов. День этот появился для того, чтобы люди смогли выразить благодарность поддержавшим их в самые трудные годы казахам. В то же время День благодарности – это и дань уважения, признательности казахского народа своим соотечественникам – представителям различных национальностей. Только благодаря единству и сплоченности всего многонационального народа Казахстана, его самоотверженному труду и безмерной любви к родной земле нам удалось обрести независимость, поднять страну на мировой уровень.

Стоит отметить, что в Казахстане уже установлены памятники благодарности. Первый из них, памятный знак «Қазақ халқыма мың алғыс», воздвигнут в городе Уштобе – первом месте переселения корейцев. Еще один монумент установлен в центральном парке Уральска.

Уверена, что отмечаемый в этом году впервые День благодарности станет еще одним великим днем патриотизма нашего народа, символом долгой и верной дружбы всех этносов, каждый из которых имеет свою уникальную особенность. День благодарности – это день Ассамблеи народа Казахстана, ставшей основой нашей идентичности, общенациональной патриотической идеи «Мәңгілік Ел».

"Сила птицы - в крыльях, сила человека - в дружбе"

«Мы должны извлекать уроки из нашей трудной недавней истории. Это касается такого важного вопроса как межэтническое отношение и история. Она должна объективно, беспристрастно преподаваться в школах, чтобы молодежь и будущие поколения знали. Наша молодежь должна знать ее как свои пять пальцев. Весь XX век на территории

Казахстана шел сложный процесс формирования многоэтничного общества», -сказал глава государства.

Казахстан уже давно стал второй родиной для представителей разных национальностей. И хотя многие попали сюда не по своей воле, за годы становления нашей страны Казахстан стал для них родным и любимым, а потому и свое будущее они связывают только с этой землей.

По итогам национальной переписи 2009 года на территории Казахстана постоянно проживали представители 125 наций и народностей. Среди них наиболее многочисленными являются семь этносов: казахи, русские, узбеки, уйгуры, татары и немцы.

Все казахстанцы – дети одной земли.

Все мы – разные и равные дети единого казахстанского народа.

У всех нас одна забота – благополучие всего казахстанского народа.

У всех нас одна цель – процветание нашей общей Родины.

Это наш общий успех, общая гордость.

18 апреля 2014

Выступление Президента Казахстана Н.А.Назарбаева

На XXI сессии Ассамблеи народа Казахстана

Как хорошо, что мы живем именно здесь в Казахстане. Есть такая поговорка: «Пока на земле есть хоть один казах, ты, войдя в его дом гостем, никогда не останешься голодным». И ведь действительно, казахский народ всегда отличался гостеприимством, радушием, проявляя искреннюю радость приходу гостей. Казахи всегда были толерантны по отношению к представителям других народов, недаром именно в Казахстане была создана Ассамблея народа Казахстана, чей опыт работы уже предлагается изучить в мировом масштабе Генеральной Ассамблеей ООН. И, наверное, символично, что именно в этом году, в год юбилейной даты со дня образования Независимого Казахстана, мы будем начинать весну такой замечательной традицией – благодарить все живущие в Казахстане народы за терпимость, за гостеприимство, за стремление сохранять мир и покой в нашем едином доме! Ведь получать слова благодарности – это всегда приятно! И я тоже хочу поблагодарить весь казахский народ, всех казахстанцев, поблагодарить нашего Елбасы за спокойную жизнь, за жизнь без войны и слез. И пусть никогда в нашей стране не будет войн, межнациональных распрей, а будет царить мир и дружба!».

ҚАЗАҚ ЖЕРІНЕ РАХМЕТ!

СПАСИБО, КАЗАХСКАЯ ЗЕМЛЯ!

ГККП «Уральский политехнический колледж» УОАЗКО

Протокол

№__ 05.03.2021 г.

Город Уральск

Протокол обсуждения открытого внеклассного мероприятия «1 марта – День благодарности»

Преподаватель: Еспанова М.Г.

Проведено: 05.03.2021 г.

Председатель: Махметова А.С.

Секретарь: Гусманова Ш.А.

Присутствовали: 3 (три) человека

Повестка дня

1. Анализ открытого внеклассного мероприятия «1 марта – День благодарности», проведенного в группе №4 преподавателем русского языка и литературы Еспановой М.Г.

Слушали:

1. Еспанова М.Г. - преподаватель русского языка и литературы: открытое внеклассное мероприятие посвящено празднованию Дня благодарности в Республике Казахстан. Целью внеклассного мероприятия было: способствовать сплочению коллектива при проведении мероприятия, воспитать уважение к иноязычной культуре, воспитание толерантности и уважения к другой культуре, воспитание личностных качеств (трудолюбие, активность, умение работать в сотрудничестве с другими, коммуникабельность, личная взаимная ответственность)

1 Наурыз – Алғыс айту күні

1 Марта – День благодарности

1 марта в республике будут официально праздновать День благодарности.

Соответствующий Указ (№173 от 14 января 2016 года) о внесении дополнений в документ «О профессиональных и иных праздниках в Республике Казахстан» подписал Нурсултан Назарбаев.

Было бы справедливым день образования Ассамблеи народа Казахстана – 1 марта – ежегодно отмечать, как день благодарности всех этносов друг к другу и к казахам, проявившим милосердие, принявшим этих людей»

День благодарности приурочен к важному для всех граждан республики событию – созданию 1 марта 1995 года Ассамблеи народа Казахстана. Цель Ассамблеи — повседневно слышать голос человека, голос каждого народа любой национальности. Сегодня Ассамблея является одним из важнейших институтов, на который опирается